

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 76 (6889)

● Trešdiena, 1998. gada 14. oktobris

● Cena Ls 0,18

Ciņā ar rudens drēgnuma radītajām saaukstēšanās slimībām visbiežāk mēs izmantojam sentēvu receptes. To neatņemama sastāvdaļa ir ķiploki, sīpoli un medus. Pāvels un Antonija Livmaņi saka, ka tikai jūlijā viņi varot iegūt tīru — liepu medu, bet pārējā laikā medus ir jauktais.

Par to, kā biteniekiem veicies ar šī gada medus ražu, lasiet 3. lappusē.

Jautājums no dienas kārtības jāizslēdz

Livānu mākslas skolas direktore Valija Rusiņa uzskata, ka jautājums par mākslas skolas nodošanu Livānu pašvaldībai būtu izslēdzams no rajona padomes sēdes dienas kārtības kā nesagatavots.

Kā «Novadnieks» jau informēja (1998.g.10.10.), rajona galvenā bibliotēka un lauku bibliotēkas izsaka protestu pret rajona padomes lēmumu nodot bibliotēku Preiļu pilsētai un pret veidu, kā tas tiek darīts. Vienlaicīgi rajona padome lemj arī par Livānu mākslas skolas nodošanu Livānu pašvaldībai. Kāds viedoklis šajā sakarībā ir mākslas skolas direktorei Valijai Rusiņai? «Novadniekam» viņa pastāstīja sekojošo:

— Pēc mana ierosinājuma Livānu pilsētas pašvaldībai 9. oktobrī domes finansu komiteja izskatīja jautājumu par rajona padomes gaidāmo lēmumu mākslas skolu nodot Livānu pilsētas pašvaldībai. Finansu komitejas sēdē, kurā piedalījās deputāti A.Jeļisejevs, J.Liepa, I.Svirskis, kā arī es pati, domes priekšsēdētājs V.Gercāns informēja, kaut arī viņš rajona padomes finansu komitejas sēdē esot balsojis «par» mākslas skolas nodošanu Livānu pilsētas pašvaldībai, viņš darot zināmu savu viedokli, ka mākslas skolas jābūt rajona pašvaldības izglītības iestādei.

Par to jau no rīta esot informējis un pārliecinājis Livānu pilsētas domes sociālo, kultūras un izglītības komiteju, tas atbilstot arī Izglītības likumam un likumam par pašvaldībām. Augšminētā komiteja jau esot izlēmusi, ka Livānu dome skolu neņems. Šādos apstākļos rajona padomei skolu likvidēt neesot tiesību, jo neviens likums to neparedzot.

Uzdevu jautājumu V.Gercānam kā rajona pašvaldības pārstāvim: «Kāpēc tādā gadījumā jautājums par mākslas skolu tika apspriests rajona finansu komitejā?» Viņš atbildēja, ka neesot bijis ētiski apspriest vienu pašu jautājumu par bibliotēku. Bet rajona padomes sēdē balsošanā par mākslas skolas jautājumu viņš atturēšoties. Pēc tam V.Gercāns turpināja, ka šis jautājums vēl neesot apstiprināts rajona padomes sēdē, tāpēc uzskatāms kā sarunu līmeņa jautājums.

Deputāts J.Liepa iebilda, ka rajona pašvaldībā izlemjot vienpusēji šādas lietas neesot juridiski pareizi. Vispirms vajadzīgs vienošanās līgums starp pašvaldībām. Tāpēc rajona pašvaldības sēdē 14. oktobrī šis jautājums nebūtu skatāms. Viņš arī ierosināja uzklaut skolas direktores viedokli. Teicu, ka nav tik būtiski, kuras pašvaldības pakļautībā atrastos skola. Svarīgi, lai šim rajona pašvaldības iestāžu nodošanas lietām apakšā

nebūtu negodīgi nolūki.

Svarīgi, lai tiktu saglabāts skolas pamatfinansējums, kurš šobrīd tiek noteikts no valsts, tas ir, mērķdotāciju veidā pedagogu algām, no pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda — līdzekļi skolas saimnieciskajai darbībai, kas šajā gadā tika novirzīti caur rajonu pašvaldību, bet nākošgad, pēc rajona pašvaldības budžeta nodaļas speciālistes sniegtās informācijas, tie tiks novirzīti caur pilsētu pašvaldībām. Pie koordinētas mākslas apmācības Livānos varētu arī turpmāk pastāvēt skolas mācību iemaksu fonds. Skola vēlētos, lai savstarpējās attiecībās ar pašvaldību, kuras pakļautībā tā atrastos, būtu organizētas uz līguma pamata.

Man ir zināms, ka pašlaik LR Izglītības ministrijā tiek strādāts pie projekta, kurā šādi līgumi ar pašvaldību izglītības iestādēm būšot noteikti no valsts varas puses. Vēl mākslas skola vēlētos, lai rajona pašvaldība atrisinātu skolas īpašuma jautājumu, kurš rajona padomē ir atklāts no šī gada sākuma.

Es ļoti ceru, ka 14. oktobrī rajona padomes sēdē Visvaldis Gercāns pārliecinās rajona padomes locekļus par to, ka jautājums par mākslas skolas nodošanu Livāniem būtu izslēdzams no dienas kārtības kā nesagatavots.

L.Rancāne

Eiropas Savienības projektu realizēs arī Livānos

Lai veicinātu ekonomiski atpalikušāko Eiropas reģionu attīstību, Eiropas Savienība ir izveidojusi īpašus strukturālos fondus investīciju programmu finansēšanai. Nolikā apmācīt vienpadsmit kandidātvalstis darbam ar ES strukturālajiem fondiem pēc šo valstu uzņemšanas Eiropas Savienībā ir izveidotas speciālas programmas. Šo programmu ietvaros tiks piešķirts liels finansējums dažādu projektu realizēšanai. Kā pastāstīja Livānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, Latvijā realizēs divus projektus — lauksaimniecībā un rūpniecībā. Projektā «Latgales reģiona ilgtspējīgās integrētās attīstības investīciju programma» tiek aptverts Latgales reģions, tajā būs iesaistīta Latgales pilsētu savienība, Latgales attīstības padome un Livānu pilsēta. Projekta ietvaros veiks apmācību dažādos līmeņos, bet vienā no Livānu pilsētas uzņēmumiem tiks ieguldītas neatmaksājamās investīcijas, lai varētu demonstrēt jaunu darbavietu radīšanas mehānismu, uzņēmējdarbības atbalstu. Uz šā uzņēmuma bāzes veiks speciālistu apmācību profesionālās izglītības mācību centros.

Projekta realizācijas rezultātā tiks radītas jaunas darba vietas, paplašināta un ar jaunām tehnoloģijām pilnveidota ražošanas esošā rūpnīca. Plānotais finansējums šim projektam no Eiropas Savienības ir 750 000 ECU un līdzfinansējums no Latvijas puses — 187 000 ECU. Divdesmit piecus procentus no šiem līdzekļiem ieguldīs rūpnīcas pārstrukturizācijai jeb cietajām investīcijām, pārējā nauda paredzēta citiem projekta izdevumiem. Projektu plānots pabeigt līdz 2001. gadam.

M.Dziesma

Precizējums

No «Novadnieka» šī gada 10. oktobra numura publikācijas var saprast, ka esmu izmantojis aģitācijas nolūkos rajona padomes automašīnu «Volvo». Vēlos paziņot, ka kopš ievēlēšanas rajona padomes priekšsēdētāja vietnieka amatā ar minēto automašīnu esmu braucis tikai vienu reizi uz Baltijas jūras valstu subreģionālās konferences valdes sēdi Tallinā šī gada februārī. Arī citus rajona padomes transporta līdzekļus esmu lietojis tikai darba vajadzībās uz vienas rokas pirkstiem saskaitāmu reizu skaitu.

Priekšvēlēšanu aģitācijai esmu iztērējis tikai personiskos līdzekļus un braukšanai lietojis savu 14 gadus veco automašīnu «Opel».

Laikraksta «Latgales Laiks» speciālizlaidumu Preiļu pilsētai un rajonam apmaksāja Demokrātiskā partija «Saimnieks». Šo informāciju var uzzināt avīzes redakcijā.

Visvaldis Gercāns,
Preiļu rajona padomes
priekšsēdētāja vietnieks, 7. Saeimas
deputāta kandidāts

Redakcijas piebilde

12 000 «Latgales Laika» eksemplāru tērēti, lai nomelnotu laikrakstu «Novadnieks». Pēc V.Gercāna paskaidrojuma izrādās, ka bezmaksas izdevumu apmaksāja DP «Saimnieks». Tikai «Latgales Laiks» nebija korekts un neuzrādīja ziņas par naudas devējiem un to, ka šis izdevums ir politiska reklāma.

Atdot līdzcilvēkam daļiņu no sevis

JELENA MAKSIMOVA, nestrādā:

— Mūsu sabiedrība pašlaik ir tādā situācijā, ka ļoti vajag, lai mēs viens otram izpalīdzētu. Atceros gadījumu, kad manai paziņai nocirta kāju un viņai steidzami bija vajadzīgas asinis, tad tā īsti sapratu, ka donori sniedz ļoti vērtīgu palīdzību nelaimē nokļuvušajiem. Par donoru kļuvi tikai šogad, asinis nododu astoto reizi. Gribas atstāt kādu labu darbu aiz sevis, vismaz tādā veidā palīdzēt cilvēkiem. Protams, saņemtā atlīdzība vismaz daļēji atrisina arī finansiālās grūtības.

ILGVARS STRODS, Preiļu slimnīcas tehniskais darbinieks:

— Uzskatu, ka katra pilsoņa pienākums ir nodot asinis, jo nekad nevar zināt, kad pašam tās būs vajadzīgas. Man pašam nav bijusi izdevība ar tiešo asins pārliešanu palīdzēt cilvēkiem, taču manam radniekam ir bijusi situācija, kad palīdzēja uz slimnīcu izsauktais donors.

Asinis nododu, kad vien ir izdevība. Jaunībā to darīju aiz entuziasma, tagad — naudas trūkuma dēļ. Šajos laikos asinis grib nodot daudzi, bet pieņemt tikai noteiktu cilvēku skaitu. Katru reizi donoru dienās redzu vienas un tās pašas sejas.

VANDA LAURĪŅA, pārdevēja:

— Asinis nododu jau piecpadsmito reizi, jūtos ļoti labi. Man dzīvī nav nācies saskarties ar situāciju, kad pašai vai tuviniekiem būtu vajadzīgas donora asinis. Nāku šurp galvenokārt finansiālu apsvērumu dēļ.

ALEKSANDRS MAKSIMOVŠ, strādā gadījuma darbus:

— Naudu nopelnu ar dažādiem gadījuma darbiem, tāpēc saņemtā atlīdzība mani īpaši neinteresē. Asinis nododu tāpēc, ka organisms jūt pēc tā vajadzību. Kad esmu kādu donoru dienu izlaicis, ne-jūtos labi. Man ir četrdesmit pieci gadi un divdesmit gadus neesmu apmeklējis ārstu. Uzskatu, ka asinis nodošana būtiski uzlabo manu veselību.

NATĀLIJA KOVBEĻA, nestrādā:

— Pirmo reizi nodevu asinis, kad mācījās medicīnas skolā. Divdesmit gadus nostrādāju par medmāsu un atceros, kā vēl pirms piecpadsmit gadiem slimnīcā ļoti trūka donoru asiņu. Bieži vien pat nakts laikā man brauca pakāj uz mājām, lai vestu uz asins pārliešanu. Asinis nododu jau sešdesmit otru reizi, ilgākais laiks, kad netiku nodevusi, bija seši mēneši. Tad nejutos īsti labi — cēlās asinsspiediens, reiba galva. Tas, ka esmu donors, man ļoti uzlabo veselību, jūtos jaunāka par piecpadsmit gadiem.

GUNĀRS STRODS, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieks:

— Esmu donors jau no armijas laikiem, Preiļos asinis nododu septiņo reizi. Vēlos palīdzēt cilvēkiem, jūtos ļoti labi un veselības traucējumi ir pazuduši. Mūsu laikos donoriem nav nekādu priekšrocību, tikai darbavietā man pagarina atvaļinājumu par vienu dienu.

Vismaz reizi mūžā katrs no mums ir nonācis situācijā, kad jāsniedz palīdzīga roka savam līdzcilvēkam, vai arī tā jālūdz pašam. Atrodies grūtību priekšā, mēs bieži vien secinām, ka bijušais draugs pēkšņi uzgriez muguru, bet vienaldzīgais vai pat ne visai draudzīgi noskaņotais kļūst par stiprāko atbalstu lielāku vai mazāku pārbaudījumu laikā. Mēs ļoti maz pazīstam cits citu, vēl mazāk pazīstam paši sevi, tikai kritiskās situācijās ar pārsteigumu atklājam sevi vienu vai otru šķietami nekad nebijušu rakstura īpašību. Tad arī mainās paša radītie

vērtību kritēriji un attieksme pret cilvēkiem. Nereti ar pārsteigumu nākas konstatēt, ka labu cilvēku pasaulē ir vairāk nekā mēs to esam domājuši līdz šim. Lai gan ne mazums ir tādu, kas par katru savu labo darbu gaida morālu vai materiālu gandarijumu, taču vēl vairāk ir to, kas gatavi atdot daļiņu no sevis tikai tāpēc, ka kādam tas ir ļoti vajadzīgs. Par to, kādu iemeslu dēļ 7. oktobrī uz donoru dienu Preiļos nodot savas asinis bija atnākuši pilsētas iedzīvotāji, vaicājām viņiem pašiem. Saņemtās atbildes nebija viennozīmīgas.

● Nodot savas asinis bija ieradusies ne vien pilsētas iedzīvotāji, bet arī medicīnas darbinieki.

● Slimnīcas direktora vietniece Gita Džeriņa: «Daudzi nodod asinis, lai tikai varētu nopirkt maizīti.»

Par to, kā tiek organizētas donoru dienas Preiļos, «Novadnieks» aicināja pastāstīt Preiļu slimnīcas direktora vietniecei **Gitu Džeriņu**:

— Donoru dienas Preiļos tiek rīkotas vienu reizi ceturksnī, izstrādāto plānu izpildām vienmēr. Donoru ir daudz — rinda poliklinikas ārpusē ir jau no pusseptiņiem rītā. Tomēr vairākiem cilvēkiem nākas atteikt, jo bieži vien asinis

nāk nodot alkohola reibumā vai arī ar kādām veselības problēmām. Šodien esam «izbrāķējuši» jau desmit cilvēkus. Visvairāk vajadzīgas pirmās grupas asinis, taču pārsvarā ierodas trešās un ceturtais asins grupas donori. Iepriecina, ka šodien daudzi donori atnākuši pirmo reizi, pārsvarā sievietes un jaunas meitenes.

Donoru dienas organizējam kopā ar

Rēzeknes reģionālo asins pārliešanas centru, kurš izmanto Eiropas standartiem atbilstošus traukus. Uzskatu, ka pirmreizējiem donoriem šī norma ir pārāk liela. Mums ir daudzi pazīstami donori, daži no tiem piedalās arī tiešajās asins pārliešanās, kāda sieviete šodien nodeva asinis jau 101 reizi.

M.Dziesma
J.Silicka foto

Preiļu slimnīcā un poliklinikā

Visā slimnīcā — funkcionālās gultas

Preiļu rajona pašvaldības bezpeļņas uzņēmumā «Preiļu slimnīca», pateicoties zvidru palīdzībai, tagad visās palātās ir funkcionālās gultas. Kā informēja slimnīcas direktors **Jānis Anspoks**, no Zviedrijas organizācijas «No sirds uz sirdi» saņemtas divas humānās palīdzības kravas. Vienā no tām, kas saņemta septembra sākumā, bija lietoti apģērbi, medicīnas darbinieku tērpi, gultas veļa un dažādas citas medicīniskajai aprūpei noderīgas lietas. Gultas veļa palika slimnīcas rīcībā, daļa no apģērba tika nodota Sarkanā krusta nodaļai, bet daļa — medicīniskajam personālam, kura vairums ar zemaļām algām pieskaitāms maznodrošināto iedzīvotāju grupai.

Pavisam nesen no Zviedrijas pienāca otrs humānās palīdzības sūtījums, kurā bija funkcionālās gultas, slimnieku ratiņi, pārsienamie materiāli, vienreizējās lietošanas palagi un šļirces. Slimnīcai no savas puses bija jāsedz ceļa izdevumi. Tā

kā Zviedrijas organizācija «No sirds uz sirdi» Preiļu slimnīcai palīdz jau vairākus gadus un funkcionālās gultas saņemtas arī iepriekš, tagad ar tām apgādāta visa slimnīca. Šo gultu konstrukcija ir tāda, ka tās kopā ar gulētāju var pacelt dažādā augstumā, pārvietot, virs tām ir palīgrīce slimnieka ērtībām. Asociācijas «No sirds uz sirdi» dalībnieki un prezidents **Sikstens Vidersteds**, kā arī tās pārstāvis **Latvijā Ivars Ivars** pirms humānās palīdzības sūtījuma gatavošanas parasti ievāc ziņas, kas slimnīcai ir visvairāk nepieciešams. Slimnīca bija izteikusi vēlēšanos saņemt funkcionālās gultas.

Humānās palīdzības sūtījumā bija arī diegi, dzija, audumu atgriezumi, kas atdoti Preiļu 1. pamatskolai izmantošanai darbmācības stundās.

Iespaidi par neirologu kongresu Spānijā

Preiļu slimnīcas ārsts — neirologs un psihiatrs — **Valdis Katkevičs** piedalījās Eiropas neirologu kongresā, kas notika Spānijas pilsētā Seviļā. Kā pastāstīja **Valdis Katkevičs**, viņš darbojas Latvijas un Eiropas neirologu biedrībās. Lielāko daļu no ceļa, uzturēšanās izdevumiem, kā arī dalībmaksu ārsts sedzis pats, nelielu daļu — Preiļu slimnīca.

Valdis Katkevičs atzīst, ka kongresā guvis daudz jaunu iespaidu no pasauleslaveno neirologu uzstāšanās, kā arī pieredzes apmaiņā no kolēģiem ārvalstīs.

— Uzmināju par jaunākajiem zinātnes

sasniegumiem neiroloģijā, jaunas hipotēzes par dažādu slimību rašanos, cēloņiem, attīstību, norisi, jaunākās ārstēšanas shēmas, — teica **Valdis Katkevičs**. — Es arī darbā varētu ieviest dažu slimību agrīno diagnosticēšanu, izmantojot analīzes, ja vien Latvijā būtu tām atbilstošas laboratorijas.

Valdis Katkevičs tuvāk sapazinies ar neirologiem no Dienvidslāvijas, no Oksfordas, Spānijas, kā arī ar šīs nozares ārstiem no Rīgas. Neirologu kongresa dalībniekiem tikusi piedāvāta plaša kultūras un atpūtas programma. Valdim atmiņā visvairāk palikusi peldēšanās Atlantijas okeānā, bijušo mauru kalifu pils, Svētās ģimenes katedrāle, kā arī citas ievērojamas cīnīgas vietas un, bez šaubām, spēju virtuve.

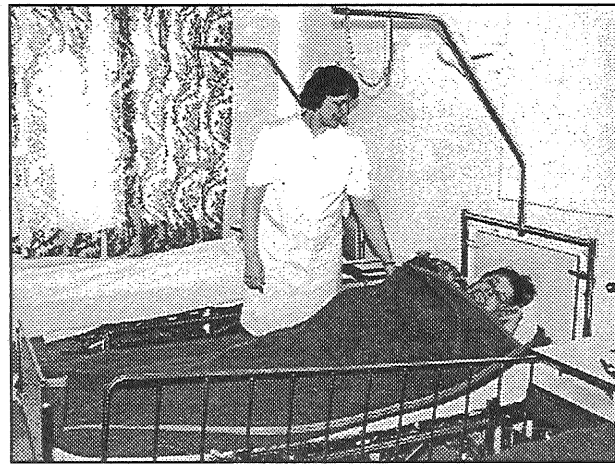
Latvijas ārstu biedrības konference

Preiļu slimnīcas terapijas nodaļas vadītāja **Irena Vaivode** piedalījās Latvijas ārstu biedrības konferencē Rīgā. Konferencē darbā izskatīti vairāki jautājumi: grozījumu pieņemšana Latvijas ārstu ētikas kodeksā, biedrības darbības grozījumu pieņemšana, ārstu biedrības aroda tiesas tiesnešu prasības uzturētāja inaugrācija un citi jautājumi.

Slimnīcā ir silti

Kā informēja slimnīcas direktors **Jānis Anspoks**, slimnīca un poliklinika no vietējās katlu mājas sāka apkurināt jau 28. septembrī. Silti ir ne vien palātās, medicīnas darbinieku darba telpās, bet pat garajos pārejas gaitējos, kas savieno jauno slimnīcas korpusu ar veco, un tālāk ar polikliniku. Visās slimnīcas nodaļās pienāk karsts ūdens, un tas būs arī apkures sezonai beidzoties.

L.Rancāne
J.Silicka foto

● Ķirurģijas nodaļas vecākā māsa **Valēntīna Dzene** atzīst, ka slimniekus daudz vieglāk aprūpēt funkcionālajās gultās.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Dibinātājs un izdevējs —

SIA «Novadnieks. Redakcija».

Izdevēja un redakcijas adrese:

Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

22305 (reklāmas un sludinājumu

pieņemšana), 22154, 21996

(korespondentiem). Fax 21759.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā»

Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.

Ofsetiespiedums.

Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4050.

Pasūtījuma indekss 3033.

Izstrādāta attīstības plāna koncepcija Latgalei

Vasarā Latgales rajonu vadība un speciālisti izstrādāja Latgales ilgtspējīgas integrētās attīstības plānu, kura izstrādē piedalījās arī mūsu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājs Pēteris Romanovs. Par šā plāna koncepciju un paša paveikto viņš pastāstīja:

— Šā gada sākumā tika nodibināta Latgales attīstības padome, kuras sastāvā ir visi Latgales rajonu padomes priekšsēdētāji, daži izpilddirektori un visi rajonu padomes attīstības plānošanas nodaļu vadītāji, kā arī darbu plānotāji. Latgales reģiona padome, piesaistot speciālistus, piedaloties Vides un reģionālās attīstības ministrijas darbiniekiem un iedzīvotājiem, izstrādājusi Latgales ilgtspējīgās integrētās attīstības plāna koncepciju. Šis darbs apvieno Krāslavas, Ludzas, Preiļu, Daugavpils, Rēzeknes un Balvu rajonus, kā arī Rēzeknes un Daugavpils pilsētas.

Darba grupas uzdevums bija noskaidrot esošo situāciju Latgalē un noteikt Latgales tālāko attīstību, kādu to paredz reģionālās attīstības padome un tehniskā komiteja. Mūsu uzdevums bija izpētīt esošo demogrāfisko stāvokli, sociālo vidi, dabas un kultūrvidi, kā arī ekonomisko situāciju. Veicām situācijas izvērtējumu un noteicām reģiona sociāli ekonomiskās attīstības stratēģiju. Kā galvenās attīstības prioritātes tika noteiktas: izglītība un izglītošana, informācijas tehnoloģiju attīstība un informācijas apmaiņas efektivitāte, uzņēmējdarbības atbalstīšana un veicināšana, vietējo dabas resursu ilgtspējīga, videi draudzīga izman-

tošana, tradicionālu un jaunu ražošanas virzienu attīstība. Mans uzdevums bija izstrādāt transporta, sakaru un enerģētiskās attīstības galvenos virzienus. Šajā darbā man palīdzēja konsultanti no Vides un reģionālās attīstības ministrijas, kā arī «Latgales ceļu» asociācijas vadība.

Autotransports

— Latgales reģionu šķērso divi autotransporta koridori: Sanktpēterburga — Pleskava — Rēzekne — Daugavpils — Medumi ziemeļu-dienvidu virzienā un Rīga — Jēkabpils — Rēzekne — Maskava ar atzaru Jēkabpils — Daugavpils — Vitebska rietumu-austrumu virzienā. Valsts autoceļu kopgarums Latgalē ir aptuveni 5000 kilometri. Inženiertehniski sliktā stāvokļa dēļ visiem autoceļiem, tai skaitā valsts autoceļiem, nepieciešami kapitālieguldījumi to kvalitātes uzlabošanai un uzturēšanai. Latgalē esošais ceļu tīkls ir pietiekošs un atbilst augstai blīvuma pakāpei, nepieciešams sakārtot ūdens novades sistēmas, autoceļu zīmes un uzlabot virsējo kārtu. Visi valsts autoceļi ir Satiksmes ministrijas pāraudzībā, tos apkalpo ceļu ekspluatācijas pārvaldes Latgalē. Ir izveidota asociācija «Latgales ceļi», kurā ietilpst septiņi rajoni: Balvi, Ludza, Rēzekne, Preiļi, Krāslava, Daugavpils, Jēkabpils.

Dzelzceļa transports

— Latgali šķērso arī divi dzelzceļa transporta koridori: Maskava — Rēzekne, Vitebska — Daugavpils — Krustpils — Ventspils/Liepāja/Rīga austrumu-rietumu virzienā un Sanktpēterburga — Kārsava — Rēzekne/Daugavpils — Viļņa/Daugavpils — Klaipēda ziemeļdienvidu virzienā. Galvenais pārvadāju-

mu virziens ir tranzīta pārvadājumi uz Latvijas ostām. Vairāk kā trīs ceturtdaļas no pārvadātajām kravām ir nafta un naftas produkti, melnie metāli, ķīmikālijas un minerālmēsli. Pēdējos gados samazinās iekšzemes kravu pārvadājumi. Samazinās ar dzelzceļa transportu pārvadāto pasažieru skaits. Aktuāls kļūst jautājums par iespējamu maršrutu slēgšanu un pat atsevišķu dzelzceļa posmu demontāžu. Jautājumi, kas saistīti ar maršrutu slēgšanu, skar konkrēti arī katru teritorijas iedzīvotāju, tādēļ nepieciešama detalizēta situācijas izpēte sadarbībā ar pašvaldībām. Dzelzceļa infrastruktūra un pamatlīdzekļi ir pietiekoši, lai apmierinātu pieprasījumu pēc kravas un pasažieru pārvadājumiem, taču to nolietojums pieaug. Latgales reģions nodrošināts ar dzelzceļa tīklu apmierinoši, te ir izveidoti trīs dzelzceļu mezgli: Jēkabpils, Rēzekne un Daugavpils. Ar dzelzceļa transportu nodrošināts katrs Latgales administratīvais rajons, biežākais dzelzceļa tīkls ir Daugavpils rajonā, savukārt Preiļu rajonā ir piecas dzelzceļa stacijas. Prognozējot Latgales reģionā attīstīt celulozes un papīra ražošanas rūpnīcu Preiļu un Jēkabpils rajonu teritorijā starp dzelzceļu stacijām Trepe un Līvāni, pieaugtu loma šīm divām stacijām. Bet sevišķa slodze būs Jēkabpils dzelzceļa mezglam.

Aviācija

— Latgalē nav attīstīts gaisa transports, kaut arī šeit atrodas divi potenciāli izmantojamie lidlauki — Rēzeknē un Daugavpilī, kā arī bijusī militārā lidosta Daugavpils rajonā, Naujienas pagasta Locikos. Tur pašlaik notiek privātie un izmēģinājuma lidojumi. SIA «Latgales

AVIO» dāņu konsultāciju grupa ir izstrādājusi lidlauka biznesa plānu, noslēgts nodomu protokols ar «Wiggins Group» par sadarbību. Izstrādāts investīciju pieteikuma projekts valsts investīciju programmai.

Cauruļvadu transports

— Latgales reģionu šķērso maģistrālais gāzes vads Rīga — Daugavpils, no kura darbojas vidēja un zema spiediena gāzes vada atzari uz Jēkabpili, Līvāniem un Daugavpili. Uzsākta gāzes vada atzara būve uz Preiļiem, nākotnē tālāk uz Rēzekni. Latgales reģionu daļēji šķērso maģistrālais naftas vads, pa kuru tiek transportēta nafta no Krievijas līdz Ventspils ostai.

Tiek prognozēts, ka Latvijas transporta koridorus arvien vairāk izmantos tranzīta pārvadājumiem, izmantojot Rīgas, Liepājas, Ventpils un Klaipēdas ostas. Ar šo transporta koridoru attīstību saistās arī tirdzniecība un uzņēmējdarbība. Transporta attīstības jomā Latgalei ir ļoti lielas perspektīvas. Mūsu rajona pašreizējais ceļu fonds tiek izmantots ļoti racionāli, bet daudz vairāk jāpiestrādā pie pagastu lauku ceļu attīstīšanas un kvalitātes uzlabošanas, jo jebkuram iedzīvotājam būs jānodrošina ērta nokļūšana līdz sava novada centram, kad administratīvi teritoriālās reformas rezultātā tiks izveidots Latgales apgabals ar novadiem.

Mūsu darba grupas izstrādātais Latgales attīstības plāns iesniegts izskatīšanai valdībā. Ja tas tiks akceptēts, tad to izmantos tālākai Latgales reģiona attīstības plāna izstrādei, piedaloties ārzemju speciālistiem.

M.Dziesma

Ar bitēm ir tāpat kā ar cilvēkiem

Klāt rudens, kad uz dienvidiem aizceļo dzērves, lauku ļaudis steidz novākt pēdējo šā gada ražu, lai sagatavotu ziemai dārzeņus un laukus, bet visa dzīvā radība gatavojas ziemas miegam. Pavisam drīz pienāks laiks, kad tumšajās vakaros atmiņas par aizvadīto skopo vasaru uzjundīs vien zāļu tējas krūze ar saldo medus smaržu. Daudzajiem rajona biteniekiem, tāpat, kā zemniekiem, šāgada vākums būs mazāks nekā pērn. Tā domā arī Rožupes pagasta «Bitenieku» māju saimnieki Pāvels un Antonija Livmaņi, kuriem biškopība savulaik ir bijis nozīmīgs peļņas avots, bet šogad laika apstākļi tam nav bijuši īpaši labvēlīgi.

Neesmu vairs nekāds bitenieks

Pāvels Livmanis:

— Sen pagājis tas laiks, kad no biškopības guvām lielu peļņu, kādreiz mājās bija tikai sunītis, nebija ne govys, ne arī citu lopu. Pārdevām medu un ziedputekšņus. Tas bija ļoti smags darbs — katru dienu nobraucām piecdesmit kilometrus un sezonas laikā gulēt gājām divpadsmitos, vienos naktī. Taču tam bija jēga, par nopelnīto naudu varējām tīri labi iztikt, arī savus bērņus izskolot. Tagad biškopība vairs neatmaksājas, neesmu vairs nekāds bitenieks, tikai tāds bišu turētājs. Pašlaik mums ir septiņdesmit stropi, izvietoti četrās vietās un daļa no tiem stāv tukši. Šovasar laika apstākļi neļāva bitēm aktīvi vākt medu, viņas vairāk domāja par spietošānu. Visus spietus nespējam saņemt, īpaši, ja spiets apmetas augstu

● Livmaņiem bišu stropi ir četrās vietās. Ja bite strādā meža tuvumā, tad ienestais medus ir tumšāks un veselīgāks.

kokā — tad tas aiziet. Biškopjiem raizes sagādā bišu slimības, arī ziemā bieži vien bites iet bojā — neiztur laika apstākļus. Tādos gadījumos tukšajos stropos ievietojam spietu vai arī apvienojam bišu saimes. Tas jā dara uzmanīgi — vispirms bites jāiebaro ar sīrupu un jau otrajā dienā stropā ievieto divas saimes. Katru savā stropa malā, bet vidū — ieklētu avīzi. Kamēr bites izgraužas cauri, viņām rodas kopēja smaka un tā viņas vairs nekauj savā stropā. Bišu mātes gan — jaunā nokož veco un paliek stropā par saimnieci.

Darba dalīšana

— Bites mūžs nav ilgs — tikai 30-35 dienas. Pēdējās desmit dienas tā darbojas ienesumā. Jau izlidojusi pēc medus

piecas dienas, bite ir atpelnījusi tik, cik iztērējusi, un ienes vēl rezervi klāt. Ja sliktu laika apstākļu dēļ ienesums ir mazs, tad arī bišu māte tiek barota mazāk un dēj mazāk olīņu, bet parasti viņa izdēj ap 4000 olīņu diennaktī. Bites savu māti baro ar to pašu barību, ar ko savus bērņus — ar bišu peru pienu. To izstrādā īpaši dziedzeri bites galvā un tas ir galvenais iemesls viņas īsajam mūžam. Ja tā nebarotu māti un bērņus, tad dzīvotu apmēram astoņus mēnešus. Bitēm, tāpat kā cilvēkiem, ir katrai savs pienākums. Visnīknākās ir sargi. Tās dežurē pie skrejas un neielaiž nevienu svešinieku savā stropā. Sargi ir gan katrai mājiņai, gan arī visai dravai. Ja sveša bite mēģina iekļūt stropā, izceļas kautiņš — tās ieķeras viena otrai spārnos, plucina cita citu, reizēm

saķeras pat trijātā. Ja nespēj aizdzīt, tad dzeļ. Atšķirībā no cilvēka ādas, kas sakļaujoties bites dzeloni izrauj, kukaiņu ķermenis ir stingrs un mirst sadzeltā bite, nevis tā, kura dzeļ. Ir bites — izlūki, kuru vienīgais pienākums ir meklēt ienesumu, pārējās «sež» stropā un gaida. Ir arī ūdensnesējas, kas lido uz diķa malu, kur ūdens ir siltāks un uzņem ūdeni guzņiņā kā medu. Vienai bišu saimei dienā vajadzīgi aptuveni 200 gramu ūdens, kuru piegādā ūdensnesējas. Pašas jaunākās bitītes spodrīna stropu un iztīra no gružiem. Bites arī izstrādā propolisu no koku pumpuriem. Vecās bites izlido ienesumā.

Katrai bišu šķirnei savs raksturs

— Latvijā sastopamas dažādas bišu šķirnes, mūsu dravā vairs tīru šķirņu nav, bites ir sakrustojušās. Agrāk bija kaukāzietes — pelēcīga, maza bite ar garāku snūķīti nekā citām. Ar to viņas var ātri ievākt nektāru no āboliņa. Kaukāzietes ienes mazāku ienesumu, bet izlūku viņām ir vairāk. Šogad, piemēram, medus ir ļoti maz, bet kaukāzietes vienmēr kaut ko atrod.

Itālijas bites ir spilgti dzeltenas, ļoti strādīgas, tām ir lielas un stabilas saimes. Tās ir vismiermīlīgākās, arī tad, ja list lietūs. Krainietes ir mazākas, bet ļoti ražīgas, viņas katru gadu spieto. Pavisam esmu strādājis ar četrām bišu šķirnēm. Īstie bišu turētāji iegādājas labu šķirņu bišu mātes no ārzemēm. Tur vairāk pēta, audzē tīrās bišu šķirnes un veic krustojumus. Strādāju tikai ar dažām pazīstāmām šķirnēm un esmu konstatējis, ka visnīknākās ir vietējās.

M.Dziesma
J.Silicka foto

Latvijas Tautas frontei — 10 gadi

Jāzeps Anspoks

Latvijas TF Preiļu nodaļas darbība

2. turpinājums.

Ļoti cītīgi tautfrontieši strādāja vietējo padomju vēlēšanu sagatavošanā. Starp citu, šajās vēlēšanās tika gāzts Rīgas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs A. Rubiks.

Pirmā pieredze bija gūta PSRS tautas deputātu vēlēšanās. Sekoja gatavošanās rajona un pagastu deputātu padomju vēlēšanām. 1989. gada 26. martā TF nodaļas valdes sēdē apspriests aģitācijas darbs vēlēšanu gaitā. Lai varētu veikt normālu darbu Preiļu TF nodaļā, pirms vietējo padomju vēlēšanām tika izveidots koordinācijas centrs Preiļu pilsētas izpildkomitejas telpās. Atbildīgais par koordinācijas centra darbu bija J. Švaļba.

Vietējo deputātu padomju vēlēšanās mūsu rajona iedzīvotāju vairākums parādīja atbalstu TF deputātu kandidātiem gan rajona, gan vairumā pagastu padomju vēlēšanās. Rajona deputātu padomē no TF izvirzītajiem kandidātiem tika ievēlēti 48 deputāti no 65.

1989. gada 21. decembrī notika Preiļu un Līvānu TF nodaļu apvienotā sēde kopā ar rajona padomē ievēlētajiem TF deputātiem. Sēdē tika apspriesta rajona padomes vadības formēšana. Apsprieštie viedokļi par rajona padomes vadību, izpildkomitejas priekšsēdētāja amatu un revīzijas komisijas veidošanu.

Pēc pirmās rajona padomes deputātu sēdes par Preiļu rajona deputātu padomes priekšsēdētāju tika ievēlēts Preiļu TF nodaļas līdzpriekšsēdētājs I. Muzikants. Izpildkomitejas vadība tika uzticēta I. Sņikerim.

Sekoja LPSR AP vēlēšanas. Arī šo vēlēšanu sagatavošana un organizēšana prasīja lielu TF darbu. Sevišķi aktīvs darbs tika veikts priekšvēlēšanu kampaņā. Šajā laikā deputātu kandidātiem bija jāsavāc noteikts vēlēšanu skaits, lai varētu kandidātus reģistrēt AP vēlēšanām. Šini sakarā bija vajadzīgs pārdomāts un nopietns darbs. Preiļu TF nodaļas teritorijā ar tautfrontiešu atbalstu LPSR AP vēlēšanām tika izvirzīti deputātu kandidāti A. Puzo un V. Zeile ar pilnvarotajām personām J. Anspoku un A. Pošeiko. A. Puzo tika izvirzīts 162. Pelēču vēlēšanu apgabalā un V. Zeile — 160. Preiļu vēlēšanu apgabalā. Man nācās darboties kopā ar Aglonas internātskolas direktoru A. Puzo. Mūsu sāncensis bija J. Vucēns, Preiļu rajona padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs. Pēc pirmās neveiksmes Aizkalnē tika izstrādāts plāns turpmākai darbībai priekšvēlēšanu vēlēšanu sapulcēs. Pats apmeklēja Pelēču vēlēšanu apgabalā visas TF grupas un tīkās ar to vadītājiem. Vienojamies par ļoti vienkāršu taktiku, kā tautfrontiešiem rīkoties priekšvēlēšanu sapulcēs. Daudzi tautfrontieši atklāti rīkoties nevarēja, jo baidījās no vietējo kolhozu vadības par atbrīvošanu no darba. Priekšvēlēšanu sapulces ciema padomēs organizēja vietējo padomju vadība pēc rajona centra varas iestāžu norādījuma. Tautfrontiešu galvenais uzdevums bija priekšvēlēšanu sapulcēs panākt aizklātu balsošanu un balsu skaitīšanas komisijās iekļaut vismaz vienu pārstāvi no TF, lai novērstu blēdīšanos. Tā arī notika, viss gāja kā pēc režisora pavēles. Sapulcēs uzstājās deputātu kandidāts, arī es kā A. Puzo pilnvarotais. Galvenais solījums bija cīņa par Latvijas neatkarības atjaunošanu. Mūsu izvēlēta taktika ļoti palīdzēja. Tikai Riebiņos vēlreiz nācās piekāpties J. Vucēna piekritējiem, un tad vēl ar lielām grūtībām pēc vairākkārtējās balsošanas. Visās pārējās ciema padomēs Pelēču vēlēšanu apgabalā priekšvēlēšanu sapulcēs A. Puzo ieguva balsu vairākumu un tika reģistrēts kā deputātu kandidāts LPSR AP vēlēšanām. Vēlēšanu dienā arī ievēlēts par LPSR AP deputātu. Līdzīgi darbojās arī deputātu kandidāts V. Zeiles piekritēji un panāca pozitīvu rezultātu. Arī V. Zeile tika ievēlēta LPSR AP.

Kā zinām, tautfrontiešu deputātu uzdevums AP bija nobalsot par Latvijas neatkarības atjaunošanu. Tas arī tika izdarīts 1990. gada 4. maijā. No 201. Augstākās Padomes de-

putāta par neatkarības iegūšanu nobalsoja 138 deputāti, viens atturējās, bet pārējie balsošanā nepiedalījās. LPSR AP pieņēma Deklarāciju par Latvijas neatkarības atjaunošanu. LTF pārņēma politisko varu Latvijā, izveidojot tautfrontiešu atbalstīto AP prezidiju un Ministru Padomi. D. Ivāns kļuva par AP prezidija priekšsēdētāju, par AP priekšsēdētāju — A. Gorbunovs un MP priekšsēdētāju — I. Godmanis.

Preiļu TF nodaļa aktīvi piedalījās republikas mērogā organizētajos mitiņos, kā arī organizēja mitiņus un tautas saietus rajonā.

Lai celtu cilvēku latvisko pašapziņu, liela nozīme tika piešķirta Latvijas valsts sarkanbaltarkanā karoga svinīgai pacelšanai rajona centrā un uz vietām pagastos. Šis ceremonijas parasti sākās ar lūgšanām un karogu iesvētīšanu baznīcās. Tā Preiļos 1989. gada 24. februārī pēc karoga iesvētīšanas, ko veica Preiļu katoļu baznīcas dekāns A. Budže, piedaloties tūkstošiem cilvēku, sarkanbaltarkanais karogs tika pacelts uz grāmatu nama «Latgale» Preiļu pilsētas centrā. Uzmanības teica A. Višņevskis, J. Brencis, J. Anspoks, skanēja patriotiskas dziesmas, dzejoļi, cilvēki dedzināja svečītes.

Piedalījās valsts karoga pacelšanā Vārķavas vidusskolā, Sutros pie kultūras nama, Rudzātu centrā. Organizēja sarkanbaltarkanā karoga pacelšanu Aglonā virs Aglonas internātskolas ēkas 1989. gada 14. augustā. Pasākums noritēja ļoti svinīgi, piedalījās dziedātāji no Rēzeknes, daudz vietējo iedzīvotāju, svēteļnieku. Aglonas bazilikā karogu iesvētīja dekāns P. Onckulis. Karoga pacelšanas laikā uzrunas teica D. Ivāns, mākslinieks O. Zvejsalnieks, A. Puzo, J. Anspoks un citi. Parasti karogu pacelšanas svētku uzrunās dominēja Latvijas sarežģītās vēstures apskats, bija uzsvērti latviešu tautas cīņa gadu simteņos par savu neatkarību un brīvību, aicinājumi saliedēties kopīgi cīņai par Latvijas neatkarības atjaunošanu. Karogs virs Aglonas ģimnāzijas plīvo arī šodien kā vēltījums Latvijas neatkarības atgūšanai.

Sarkanbaltarkanā karogu parādīšanās ļoti nepatika sarkano sirpja un āmura karogu pieļūdzējiem. Tā kuriozs gadījums ar karogu notika 1990. gadā pirms represēto dienas atceres mitiņa pie Preiļu kultūras nama. Uz tā balkona bija novietots sarkanbaltarkanais karogs. Rajona padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Vucēns deva rīkojumu to noņemt. Tā kā atslēga no balkona durvīm bija atdota A. Višņevskim, kultūras nama vadība atteicās karogu novākt. Bija vajadzīgas kāpnes. Beigās viss norima, un karogs palika plīvojam virs balkona mitiņa laikā.

Pēc valsts karoga pacelšanas Preiļu kultūras namā otrā dienā tika organizēts tautu forums. Piedalījās tautfrontieši no Preiļu un Līvānu nodaļām, iestāžu pārstāvji, Preiļu katoļu baznīcas dekāns A. Budže, kompartijas rajona komitejas trešā sekretāre I. Jansone, dažādu tautību iedzīvotāji. Vārds tika dots visiem, kuri vēlējas izteikties par Latvijas nākotni. Forumā darbs tika vadīts latviešu valodā, kas nepatika Preiļu cittautiešiem, un viņi atstāja zāli. Par šo rīcību ļoti zīmīgus vārdus teica I. Jeršovs, kurš trāpīgi aizrādīja tiem, kuri aizgāja no zāles: «Latvieši ilgus gadus bez kurnēšanas klausījās dažādu pasākumu norisi Preiļos krievu valodā, bet krievi, aizejot no zāles, tik rupji un necienīgi izturas pret latviešu tautu.» No šī piemēra redzam, cik tālu bijām aizgājuši. Jā, aizgāja no zāles un neatgriezās pārliecībā, ka nākošajā reizē viss būs pa vecam. Forumā noritēja atklāta valoda, bija pārmetumi kompartijai, varas orgāniem un cilvēkiem, kuri nodarīja pāri daudziem tautiešiem. Pat nonāca tik tālu, ka viena represētā kundze no Līvāniem norādīja uz tiem, kuri bija piedalījušies viņas izvešanā uz Sibīriju.

Turpinājums sekos.

Preiļu rajona deputātu kandidāti plusos un minusos

Partija, deputātu kandidāti	Nodoto derīgo zīmju skaits	+	Svītrojumi	Kopējais punktu skaits
«Māras zeme»				
Maija Spūle	95	44	1	138
«Latvijas ceļš»				
Lilita Baško	4898	254	234	4918
Ilmārs Meluškāns	4898	676	324	5250
Latvijas Zemnieku savienība				
Vitālijs Plivda	481	117	20	578
Demokrātiskā partija «Saimnieks»				
Visvaldis Gercāns	1133	314	37	1410
Vladimirs Haritonovs	1133	203	50	1286
Aina Pastore	1133	210	47	1296
Tautas kustība «Latvijai»				
Anita Podzina	640	77	16	701
Tautas partija				
Jāzeps Sņepsts	2672	615	81	3206
Latvijas Vienības partija				
Ilgonis Sņikers	131	16	5	142
Latvijas Nacionāli demokrātiskā partija				
Gunārs Boltāis	79	28	—	107
Darba partijas, Kristīgi demokrātiskās savienības, Latvijas Zaļās partijas apvienība				
Eduards Upenieks	785	161	32	914

Kas atcēla atvieglojumus daudz bērnu ģimenēm?

«Novadnieka» rīcībā nonākuši divi dokumenti, par kuru saturu varat pārliecināties paši.

A. Sevastjanovas vēstule Preiļu pilsētas domei

Preiļos, 1998. gada 3. septembrī

Mana meita Anna Sevastjanova apmeklēja Preiļu pilsētas 1. bērnodārzu līdz šī gada 31. maijam. Saskaņā ar domes lēmumu visu laiku maksāju par bērnodārzu 7,50 latu ik mēnesi kā daudz bērnu ģimene.

Šī gada aprīļa vidū bērnodarzu tika izlikts domes lēmums, kurš pieņemts 25. martā, par to, ka maksa par bērnodārzu tiek noteikta 15 latu mēnesī, sākot ar 1. aprīli. Šāda maksa bija noteikta jau iepriekšējā domes lēmumā. Taču ar pēdējo lēmumu netika atcelti atvieglojumi daudz bērnu ģimenēm. Tāpēc uzskatu, ka attiecībā uz daudz bērnu ģimenēm ir spēkā iepriekšējais domes lēmums, kurš nosaka atvieglojumus maksai par bērnodārzu 50 procentu apmērā ģimenēm, kurās ir trīs vai vairāk bērni.

Pie tam, ja dome ar savu pēdējo lēmumu šajā jautājumā ir domājusi atcelt atvieglojumus daudz bērnu ģimenēm (starp citu, vienīgos, kas līdz šim Preiļu pilsētā vēl pastāvēja), tad par to bija jābrīdina mēnesi iepriekš. To dome nebija izdarījusi, jo lēmums pieņemts 25. martā, taču zināšanai parādīts tikai aprīļa vidū.

Šo iemeslu dēļ es uzskatu, ka neesmu parādā domei vecāku maksājumus, jo esmu apmaksājis 7,50 latus ik mēnesi par visu manas meitas bērnodarza apmeklēšanas laiku.

Lūdzu pieņemt manu iesniegumu zināšanai. Ja dome nepiekrīt maniem argumentiem, tad saskaņā ar pastāvošajiem likumiem strīds ir risināms tiesas ceļā.

Ar cieņu A. Sevastjanova

Preiļu pilsētas domes atbildes vēstule nr. 709

1998. gada 5. oktobrī

Atbildot uz jūsu vēstuli par bērnodarza apmaksu daudz bērnu ģimenēm, darām jums zināmu, ka par pieņemtajiem domes lēmumiem un to izmaiņām nepieciešamā informācija regulāri un savlaicīgi tiek sniegta bērnodarzos. Iedzīvotājus par tādiem domes lēmumiem individuāli dome neinformē un par izmaiņām nebrīdina.

Jūsu vēstulē minētais domes lēmums savlaicīgi un laikā tika piestādīts informācijai, par ko apliecināta bērnodarza vecāku atsauksmes.

Pieņemot 1998. gada budžetu, atvieglojumi maksai par bērnodārzu daudz bērnu ģimenēm netika pieņemti. Budžeta apstiprinātajā pozīcijā «Sociālā nodrošināšana un pagaidu sabiedriskie darbi» tika nolemts piešķirt vienreizējus dzīvokļa pabalstus trūcīgām ģimenēm ar bērniem līdz 18 gadiem.

Ja jūsu ģimene ir trūcīga, jūs varat ie-

sniegt iztikas līdzekļu deklarāciju pie sociālās aprūpes inspektora un saņemt iepriekšminēto pabalstu.

Preiļu pilsētas domes izpilddirektors V. Veleckis

Īss komentārs

Daudziem «Novadnieka» lasītājiem droši vien ir gadījušas līdzīgas situācijas, kad pēkšņi atklājas, ka viena vai otra iestāde ir pieņēmusi svarīgu lēmumu, bet cilvēki par to nav informēti. Izrādās, ka tā bijis arī šajā gadījumā, kad Preiļu dome nolēma noteikt visiem vienādu maksu par bērnodarza pakalpojumiem — 15 latu mēnesī. Lēmums par to tika pieņemts 1998. gada 25. martā un skan sekojoši — «noteikt vecāku maksu par bērnodarza apmeklējumu 15 latu mēnesī, nosakot, ka maksa nav aprēķināma tikai bērna slimības laikā saskaņā ar ārsta izziņu un līdz trim mēnešiem vecāku atvaļinājuma laikā.» Minētajā lēmumā nav minēts, ka ar to tiek atcelts iepriekšējais domes lēmums, kurš noteica atvieglojumus daudz bērnu ģimenēm.

Pilsētas 1. bērnodarza vadītājas amata izpildītāja Silvija Livmane «Novadniekam» pastāstīja, ka pēc vienotas maksas noteikšanas vairāki bērni no daudz bērnu ģimenēm no bērnodarza izstājās, jo vecāki nespēja maksāt divreiz palielināto naudas summu.

A. Sevastjanovas un Preiļu pilsētas domes izpilddirektora V. Velecka vēstulēs izteikti divi pretēji viedokļi. Iespējams, ka strīds turpināsies arī tiesas ceļā. Taču manu uzmanību piesaistīja kāds teikums izpilddirektora V. Velecka atbildē, proti, iedzīvotājus par tādiem domes lēmumiem individuāli dome neinformē un par izmaiņām nebrīdina.

Rodas iespaids, ka dome uzskata, sak, paši vainīgi, varējāt arī painteresēties. Saprota, ka vienotas vecāku maksas noteikšana par bērnodarza izmantošanu skar tikai nelielu pilsētas iedzīvotāju daļu. Pārējiem tas var likties mazsvarīgi un neinteresanti. Taču pilsētas dome lemj arī par daudziem citiem jautājumiem, kas skar visu pilsētas iedzīvotāju intereses, tiek izstrādāti dažādi nolikumi, pieņemti saistošie noteikumi. Pilsētniekiem tie visi ir kā aiz sepiņiem noslēpumu zīmogiem glabāti.

Protams, pilsētas dome var aizbildināties ar likuma «Par pašvaldībām» 45. un 46. pantu, kur minēts, ka pieņemtie noteikumi izliekami sabiedrībai redzamā vietā, piemirstot piebildi, ka derētu tos arī publicēt vietējā laikrakstā. Acīmredzot, Preiļu dome uzskata, ka daudz vērtīgāk preliešus ir iepazīstināt ar konkurējošo partiju «nelietībām» nekā informēt domes lapā par lēmumiem, kuri skar pilsētas iedzīvotāju intereses.

«Novadnieka» lappuses joprojām ir pilsētas domes rīcībā. Varbūt tad radīsies īsta skaidrība par to, kas un kad atcēla atvieglojumus daudz bērnu ģimenēm.

Publikāciju sagatavoja L. Kirillova

Katoļu ģimnāzija Aglonā — pirmsvēlēšanu intrigas?

Līdz 1999. gada 15. jūlijam Aglonas internātgimnāzijas ir jāatstāj ēkas un tās jānodod Aglonas bazilikai, kas jau daudzkārt paudusi vēlēšanos te izvietot konfesjonālu katoļu ģimnāziju, reģionālu mācību iestādi, kur mācītos audzēkņi no visas Latvijas. Tāds, ir iznākums divus gadus ieilgušajam tiesas procesam starp Preiļu rajona padomi un baziliku par īpašumtiesībām. Preiļu rajona padome nolēmusi šo tiesas spriedumu pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Pedagogi, audzēkņi un vecāki neziņā

«Daudzi skolotāji ir uztraukušies, vai viņiem atradīsies darbs, ja skolu pārņems bazilika, turklāt līdzšinējais dekāns Andrejs Aglonietis, aizejot strādāt uz Dagdu, deklarēja, ka atgriezīsies Aglonā — kā katoļu ģimnāzijas direktors. Vai no šejienes nebūs jāaiziet tiem skolotājiem, kas nebūs pa prātam bazilikas valdībai? Daudzi vecāki vairs negribēs sūtīt bērnus šajā skolā, kur līdz šim mācījās dažādu reliģisko konfesiju piederīgie. Nav skaidrs, kas notiks ar bērniem — viņi uz šejieni brauc no dažādiem Latvijas novadiem, ne no Preiļiem vien,» savas bažas puda skolas direktors Didzis Vanags.

«Nekas nav zināms par katoļu ģimnāzijas nolikumu, mācību programmām. Prognozēju, ka skolēnu skaits samazināsies, jo ne visi vecāki vēlēšies bērnus izglītēt katoļu garā. Bez tam domāju, ka tad tā noteikti būs maksas skola,» sacīja internātgimnāzijas skolotājs Māris Mikulāns.

«Es savu bērnu sūtu šajā skolā tāpēc, ka te man nav jāraizējas, ko viņš dara brīvā laikā, jo es visu nedēļu braukāju uz darbu Līvānos. Man ir ērti atvest viņu uz mājām nedēļas beigās. Nesaprotu, kāpēc vajadzīga katoļu ģimnāzija — esmu luterāne, tāpēc savu bērnu tur sūtīt vairs negribētu. Un vai katoļu ģimnāzija gribēs ņemt pretī citas konfesijas bērnus? Tad jau iznāk, ka valsts skolas šajā vietā nemaz nebūs,» teica kāda šīs skolas audzēkņa māte Preiļu iedzīvotāja Mirdza N.

Aizmirstas mierizlīguma sarunas

«Kopš 1996. gadā pieņemtā MK lēmuma, ka uz 1996./97. gadu skola atstājama internātskolas rīcībā, ģimnāzijas audzēkņu skaits ir pieaudzis — 218 skolēnu vietā tagad te mācās 263 bērnu. 148 audzēkņi ir no Aglonas un tās apkārtnes, pārējie ir ne tikai no Latgales attālākajiem pagastiem, bet arī no daļiem Kurzemes un Zemgales rajoniem,» teica D. Vanags. Viņaprāt, nav iemesla apšaubīt šīs mācību iestādes nepieciešamību.

«Neilgi pirms tiesas tikāties ar bazilikas pārstāvjiem, lai turpinātu mierizlīguma sarunas, par kurām iestājās arī jaunais dekāns Jānis Stepiņš. Sarunu gaita ļāva noprast, ka tiesas sēde varbūt nebūs vajadzīga, ja vienošanās būs iespējama. Taču tiesā bazilikas pārstāvis noliedza mierizlīguma sarunu esamību un prasīja tam pierādījumus. Mēs, protams, bijām raduši uzticēties dvēseļu ganam. Tāds pavērsiens mums likās kā nodevība,» sacīja D. Vanags.

J. Stepiņš savukārt apgalvoja, ka miera sarunas joprojām esot iespējamas, viņš esot

gatavs diskusijai, lai gan ar internātgimnāzijas kolektīvu un vadību neesot ticies, jo dekāna amatā esot tikai pāris mēneši. Viņš šo saimniecisko un laicīgo jautājumu risināšanu esot uzticējis Viktoram Kokorišam, jo pats tajos vēl neorientējoties. Pēc J. Stepiņa teiktā, ne internātgimnāzijas pedagogiem, ne audzēkņiem nevajadzētu satraukties — arī pēc katoļu ģimnāzijas dibināšanas tur būšot internātvietas bērniem no tālienes. Tomēr, kā atzina J. Stepiņš, bazilikai būs svarīga 1995. gada 21. septembra vienošanās, sevišķi sadaļā, kas attiecas uz valsts finansējumu, jo bez valsts atbalsta bazilika viena nespēšot skolu uzturēt.

Ko grasās atjaunot?

Nepārliecinoši, kā uzskata skolas direktors, ir arī bazilikas argumenti par labu katoļu ģimnāzijas veidošanai šajās ēkās.

Vairākos dokumentos Aglonas bazilika norādījusi ēku pārņemšanas mērķi — atjaunot katoļu ģimnāziju. Tomēr D. Vanags uzsver, ka skola «tika celta Latvijas brīvvalsts laikā kā vīriešu ģimnāzija — vārds «katoļu» nekur nav minēts». Skolas celtniecībai līdzekļus piešķirusi valsts, kā tas redzams vairākos divdesmito gadu beigu un trīsdesmito gadu sākuma dokumentos. «Kopš uzcelšanas brīža valsts ēkas uzturēšanā ieguldījusi simtiem tūkstošu latu. Skolas mācību plāni vēl trīsdesmitajos gados liecina, ka ticības mācības stundu skaits šajā skolā bijis tikpat liels kā jebkurā tā laika skolā,» stāsta D. Vanags. Tāpēc, viņaprāt, neesot pamata runāt par ģimnāzijas reliģisko ievirzi.

«1940. gadā Aglonā bija vīriešu ģimnāzija kā reliģiska organizācija. Skola atrodas uz bazilikas zemes, faktiski viss Aglonas ciemats ir baznīcas teritorijā. Izglītība kopš seniem laikiem bijusi saistīta ar baziliku, taču, atnākot uz Aglonu, es redzēju, cik liels pretpārs ir pret baziliku. Skolotāji visi nav pret mums, tikai daži. Spiediens bija no preses ar domu — kā labāk apkarot baznīcu. Tad mēs nolēmām meklēt palīdzību valdībā,» savukārt stāstīja bazilikas pārvaldnieks Viktors Kokorišs.

Par ko valsts vienojās ar baziliku

1995. gada 21. septembrī tapa Izglītības un zinātnes ministrijas un Aglonas bazilikas vienošanās par sadarbību Aglonas ģimnāzijas pārveidošanā par Aglonas katoļu ģimnāziju. Dokumentu no ministrijas puses parakstījis toreizējais izglītības un zinātnes ministrs Jānis Gaigals, bet no bazilikas puses — Andrejs Aglonietis. Dokumentu akceptējuši toreizējais LR Ministru prezidents Māris Gailis un Romas Katoļu baznīcas arhibīskaps metropolīts Jānis Pujats.

Dokumentā cita starpā teikts, ka ministrija «līdz 1995. gada 20. oktobrim nodod bazilikai visu Zemesgrāmatā uz Aglonas bazilikas draudzes vārda nostiprināto nekustamo īpašumu». «Ministrija un bazilika līdz 1995. gada 1. decembrim izstrādā kārtību, kādā līdz 1996. gada 1. jūlijam internātgimnāzija tiks pārveidota par katoļu ģimnāziju, bet 5. punkts paredz, ka bazilikai garantējot visu vidējās izglītības standartu ievērošanu, Aglonas katoļu ģimnāzijai jāsaņem viss finansējums un valsts dotā-

cijas tās uzturēšanas izdevumu segšanai un skolotāju algu segšanai proporcionāli valsts mācību programmu īpatsvaram šīs ģimnāzijas mācību plānā».

Kā uzskata D. Vanags un viņa vietnieks mācību darbā Guntars Ratenieks, šis vienošanās ir daudz vēlāko nesaprašanās cēlonis, jo bazilika pretendē uz valsts finansējumu iestādei, kas vairs nebūs valsts skola. Līdz ar to, viņaprāt, sākusies cīņa ne vairs par izglītības garīgumu, bet gan par naudu un politisko ietekmi šajā pagastā — vienīgajā pašvaldībā Latvijā, kuras teritorijai piemērots svētvietas statuss, un tikai no cilvēka domāšanas būšot atkarīgs, vai Aglona nekļūs par mazu Vatikānu Latvijas teritorijā.

«Pirms šī vienošanās atbrauca Māris Gailis, parunāja bazilikā ar dekānu un vienošanās gatava. Pēc tam bija vēlēšanas. Toreiz LC atbalstīja baziliku. Arī pagasta padome, pieņemot lēmumu par īpašumtiesību atjaunošanu bazilikai, nerīkojās pareizi. Arī mēs bijām iesnieguši prasību uz zemi, zinājām, ka zemesgabals, uz kura atrodas skola, savulaik bija izdalīts no bazilikas zemes, taču neizdevās atrast arhīva dokumentus,» stāstīja D. Vanags.

«Es pats esmu pagasta deputāts, taču panākt lēmumu, kāds nepatīk pagasta vadībai, nav iespējams, jo pagasta vecākā Antona Beķa pusē ir seši no deviņiem deputātiem,» saka G. Ratenieks.

Savukārt 1997. gada 5. decembrī vēstulē premjeram Guntaram Krastam toreizējais izglītības un zinātnes ministrs Juris Celmiņš apliecinājis, ka valsts atsakās pārstāvēt savas intereses internātgimnāzijas kā valsts skolas saglabāšanā, lūdzot pilnvarot citu personu valsts interešu pārstāvēšanai tiesā.

Kā atzīst D. Vanags, skola un rajona padome palikušas vienas prasībā pret baziliku. Esot zināms arī tas, ka bijušais bazilikas dekāns A. Aglonietis vairākkārt rakstījis dažādām valsts amatpersonām, pieprasot ātrāk risināt jautājumu par katoļu ģimnāzijas izveidi.

«Vai tiešām ministriju vada intriganti, nevis Saeimas apstiprināts, politiski atbildīgs ministrs? (...) Mēs aicinām Jūs neizvairīties no personiskas kontroles pār Vienošanās izpildi. (...) Būtu grūti saprast TB raksturīgo mērķi mazināt Latvijā okupācijas sekas, ja jūs nespētu aizstāvēt «politiski represētā» — Baznīcas likumīgās tiesības. Lūdzam (...) uz vietas apspriest Vienošanās 5. punkta izpildi, t. i., finansēšanas laiku un precīzu apjomu,» — tā 1996. gada 4. jūnijā toreizējam izglītības un zinātnes ministram Mārim Grinblatam rakstā toreizējais dekāns A. Aglonietis. Vēstule ar prasību pildīt vienošanos nosūtīta arī premjeram G. Krastam 1998. gada 4. martā. To arhibīskapa metropolita J. Pujata pilnvarojumā parakstījis A. Aglonietis un V. Kokorišs.

D. Vanags un G. Ratenieks ir pārliecināti, ka valdība no sava īpašuma aizstāvēšanas atteikusies bazilikas savulaik piekoptās politiskās šantāžas dēļ.

Vienošānās — konflikta cēlonis

Līdzīgi uzskata arī bijušais izglītības un

zinātnes ministrs J. Celmiņš. «Mans personiskais viedoklis — vienošanās tika noslēgta M. Gaiļa valdības laikā, turklāt bija priekšvēlēšanu kampaņa un viņam bija svarīgi, lai baznīca viņu atbalstītu. Pret šo vienošanos toreiz bija vairākas ministrijas amatpersonas, taču, cik zināms, J. Gaigals to parakstīja pēc M. Gaiļa rīkojuma. Tagad baznīca var prasīt, lai vienošanos izpildītu. Valsts intereses tiesā var pārstāvēt rajona pašvaldība. Tas ir vietēja rakstura konflikts, tāpēc vēlams, lai tas turpat arī tiktu risināts. Pieļauju, ka skola varētu saņemt daļēju valsts finansējumu līdz 80%, ja pildītu visas saistības,» sacīja J. Celmiņš.

«Mēs meklējam atbalstu pie valdības. Ja te būtu katoļu ģimnāzija, dekāns visu uzraudzītu. Tā ir valsts nauda, ko tagad tērē skola, bet par kvalitāti neviens nedomā. Ja nauda ies caur baznīcu, sāks prasīt arī kvalitāti. Tad līdzekļi nāks tieši uz baziliku un bazilika tos varēs administrēt,» bazilikas nostāju izklāstīja V. Kokorišs, piebilstot, ka bazilika nevarot sūdzēties ne par pašvaldību, ne politisko partiju atbalstu, jo katrā partijā taču esot kāds kristīgs katolis. Viņš sacīja arī, ka katoļu ģimnāzijā diskotēkas nebūšot aizliegtas, bet tās nenotikšot caurām dienām, toties bērnus audzināšot katolisko tradīciju garā.

«Finansēšana no valsts katoļu ģimnāzijai ir vienkāršu iemeslu pēc — attīstoties sabiedrības bezpeļņas organizācijām, valsts var deleģēt tām vairāk funkciju. Ja baznīca grib uzņemties atbildību par bērnu audzināšanu, tad kāpēc tai to neļaut? Man patīk šī doma par katoļu izglītības profilu šajā skolā. Ja kāds grib, var to uzskatīt par priekšvēlēšanu kampaņu, bet galvenais ir, lai tiktu izdarīts kaut kas labs. Ar vēlēšanām saistītas daudzas labas idejas, taču zināms, ka Šķēles kungs nobremzēja daudz ko labi uzsāktu, daudzas labas idejas. Nezinu vai te izdosies publicēt, jo «Diena» vairs nav tā, kas agrāk, bet kļuvusi par vienas partijas priekšvēlēšanu kampaņas ruporu,» savukārt «Dienai» šīs vienošanās iemeslu komentēja bijušais premjers Māris Gailis.

Tomēr internātgimnāzijas vadība un ne viens vien pedagogs joprojām uzskata, ka skolai jāsaņem savs līdzšinējais statuss, kaut vai noslēdzot nomas līgumu ar baziliku, taču pēdējā līdz šim neesot piekritusi tāda līguma noslēgšanai. «Kas tad viņus aiztiek, lai pagaidām tur paliek un lēnām nobriest,» saka V. Kokorišs.

Ja Aglonas ģimnāzija kļūšot par katoļu mācību iestādi, tad, pēc V. Kokoriša teiktā, bazilika tiekšot īstenot arī citus savus mērķus, piemēram, Jaunaglonas lauksaimniecības skolu pārveidot par patversmi.

Savukārt pagasta pašvaldība pagaidām nogaida — kā teica A. Beķis, atdodot bazilikai īpašumtiesības uz skolas ēkām, kas atrodas uz tās zemes, pašvaldība vienīgi rīkojusies likuma ietvaros un nevarot būt skolas interešu aizstāve, jo tiesas laikā no trešās neitrālās personas kļuvusi par atbildētāju, tādējādi nokļuvusi tādā pašā lomā kā bazilika. Vajadzības gadījumā ģimnāzijas audzēkņi varēšot mācīties vidusskolā, kuru pašlaik apmeklējo ap 300 bērnu, taču tajā esot ap 500 vietu.

Māra Grinberga
(«Diena»)

Rajona cūkkopjus aicina sadarboties

Ieinteresējusies par demonstrējumu cūkkopībā zemnieku saimniecībā «Ivanānu mājas», vēl viena fermu aprikojuma ražotājfirma izteikusī vēlēšanos sadarboties ar mūsu rajona zemniekiem. Cūkkopji, kuri vēlēšies piedalīties šīs firmas rīkotajā demonstrējumā, līdz 15. oktobrim var pieteikties rajona lauksaimniecības konsultāciju birojā, tālrunis 22391. Šiem zemniekiem tiks sponsorēts

barības galdu aprikojums.

M. Dziesma

Zemnieku, mazdārziņu īpašnieku un pārējo interesentu zināšanai

Valsts augu aizsardzības stacijas Viļānu fitosanitārās augu kaitēkļu un slimību diagnostikas prognožu punkts paziņo, ka ar 1. oktobri ir mainīts telefona numurs. Saņemot konsultācijas un atbildes uz jautājumiem tagad varēs pa tālruni

62632, darbinieku prombūtnes laikā darbojas automātiskais atbildētājs.

A. Trūpa
Viļānu FDP agronome

Šoruden no vārpatas pasargāsim pavasara sējumus

Ložņu vārpatā ir postīga nezāle kultūragu sējumos. Ne vienmēr tās apkarošanu izdodas veikt līdz rudens aršanai. Rudens arumā ložņu vārpatu kopā ar paras-

to vējauzu, parasto gaiļsāri, viengadīgo sareni un citām nezālēm var iznīcināt ar herbicīdu Bi 3411-NEU. 40 litri herbicīda, kas izšķīdināts 200-400 litros ūdens, jāizmīdina pēc aršanas uz vienu rudens aruma hektāru, kur nākamajā pavasarī izvietos divdīgļlapju kultūras (kartupeļus, bietes, kāpostus, rapsi u.c.). Pēc tam arums ir rūpīgi un dziļi jānokultivē.

G. Zepa
Viļānu fitosanitārās diagnostikas punkta agronome

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpējiem gaidāmi grūti laiki

Statistika

Ši gada deviņos mēnešos Preiļu rajona teritorijā notikuši 38 smagi ceļu satiksmes negadījumi, kuros 6 cilvēki gājuši bojā, bet 46 guvuši dažāda smaguma traumas. Pagājušajā gadā attiecīgajā laika posmā reģistrētas 40 smagas avārijas, kurās bija 7 bojā gājušie un 50 cietušie. Latvijā šī gada deviņos mēnešos ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo cilvēku skaits pieaudzis par 21 procentu, bet cietušo par 17 procentiem. Īpaši dramatiska bijusi nedēļa no 7. līdz 13. septembrim, kad valstī gāja bojā 20 cilvēki.

9 mēnešu laikā rajonā reģistrētas 130 tā sauktās sīkās avārijas. Tie ir satiksmes negadījumi, kuros cilvēki nav cietuši. Pērn tādu avāriju bija krietni mazāk — 59. Preiļu rajona ceļu policijas priekšnieks Aleksandrs Linkevičs uzskata, reģistrēto sīko avāriju skaits palielinājies tādēļ, ka valstī darbojas obligātā civiltiesiskā apdrošināšana. Vadītāji, kuri agrāk negadījuma vietā policiju neizsauca un «sarunāja», tagad grib saņemt apdrošināšanas naudu. Tāpēc policijai tiek ziņots arī par sīkām avārijām.

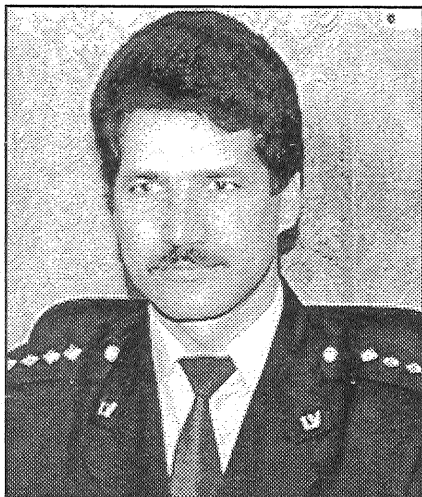
Rajonā reģistrēti 18 satiksmes negadījumi, kuros vadītāji no notikuma vietas aizbraukuši. 17 vainīgie atklāti. Pagājušajā gadā šajā laikā notikuši tikai 7 tādi gadījumi, kur visi vainīgie tika atrasti.

Rajona teritorijā aizturēti 311 transportlīdzekļu vadītāji, kuri sēdušies pie stūres alkohola reibumā. 246 no viņiem policistiem varēja uzrādīt autovadītāja apliecības, bet 65 brauca bez tām. Pērn gada deviņos mēnešos šie skaitļi bija attiecīgi 153, 119 un 34. Atkārtoti gada laikā dzērumā pie stūres pieķerti 33 vadītāji (1997. gadā tikai 9).

Par atļautā ātruma pārsniegšanu deviņu mēnešu laikā aizturēti 2078 autovadītāji, pagājušajā gadā tikai 1313. Pavisam rajonā reģistrēti 4357 ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi. 1997. gada deviņos mēnešos šis skaits bija 3869.

Ceļu policija pastiprinās kustības drošības uzraudzību

25. septembrī valsts policijas priekšnieks Juris Reksna policijas nodaļām izsūtījis instrukciju par darba pastiprināšanu transporta

● **Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas priekšnieks Aleksandrs Linkevičs: «Ši gada deviņos mēnešos ceļu policijas darbinieki piedalījušies arī divdesmit dažādu citu likumpārkāpumu atklāšanā.»**

kustības drošības uzraudzībā. Viens no šīs instrukcijas punktiem paredz, ka ceļu policijas darbinieki turpmāk izmantos tā sauktās slēptās kontroles metodes. Tas nozīmē, ka ceļu policijas posteņi būs maskēti. Par šo un citiem jauninājumiem stāsta Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas priekšnieks Aleksandrs Linkevičs.

— Ceļu policijas darbiniekiem tagad atļauts atrasties uz ceļa arī ar netrafarētām automašīnām, kā arī ar tādām mašīnām, kas nav aprīkotas ar speciālām gaismas vai skaņu signālierīcēm. Ceļu policisti savā darbā var izmantot dabīgus aizsegus un mākslīgas būves, tas ir, ceļa malā atrodas stāvvietas, degvielas uzpildes stacijas, autobusu pieturas.

Kad šoferi nezina, kurā vietā un kādā automašīnā strādā ceļu policijas darbinieki, viņi kļūst uzmanīgāki un brauc lēnāk. Tas nozīmē, ka palielinās satiksmes drošība. Lai nepārmestu, ka ceļu policisti negaidīti izskrien no slēpņa, tādā veidā reizumis radot pat avārijas situāciju, tiks izmantoti divi ceļu policijas posteņi. Pirmais posteņis fiksēs ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu un pa rāciju ziņos par to otrajam posteņim, kas atradīsies 200 vai 300 metrus tālāk labi pārrēdzamā un drošā

vietā. Tieši otrais posteņis apturēs pārkāpēju.

Ja autovadītājs nepiekrītis fiksētajam pārkāpumam, viņš varēs atgriezties pie pirmā postepa, lai pārliecinātos un lietu noskaidrotu līdz galam. Visvairāk tas attiecināms uz ātruma pārsniegšanas gadījumiem, kas ir galvenais satiksmes negadījumu iemesls.

Iespējams, ka drīzumā ceļu policijas darbinieku rīcībā būs jaunas un modernas ātruma mērīšanas ierīces, ar kurām varēs noteikt ātrumu, braucot kopējā transporta plūsmā gan vienā virzienā ar pārkāpēju, gan pretējā virzienā. Šajā gadījumā varēs izmantot netrafarētās mašīnas. Jaunās mērierīces fiksēs arī laiku, kad pārkāpums noticis. Cerams, ka Latvijas ceļu policistu rīcībā būs arī radari, kuri fiksēs ne tikai ātruma pārsniegšanas laiku, bet dos iespēju vainīgajam fotogrāfijā palūkoties uz savu mašīnu pārkāpuma brīdī. Tad vairs nevarēs atrunāties, sak, tas nav mans ātrums un tā nav mana mašīna...

Lielākās problēmas ar dzērājiem

— Joprojām daudz problēmu rada transportlīdzekļu vadītāji, kuri dodas ceļā dzērumā. Viņi apdraud gan sevi, gan citus satiksmes dalībniekus. Īpaši vieglprātīgi ir jaunieši, kuri nesen saņēmuši autovadītāja tiesības, kuriem ir nelielas praktiskās braukšanas iemaņas, bet liela dūša dzērumā braukt uz diskotēku.

Acīmredzot, dzērājus biežāk sodīsim nevis ar naudas sodu, bet izmantosim likuma doto iespēju atņemt autovadītāja tiesības — tas iespējams pat uz laiku līdz pieciem gadiem. Tā ir vienīgā iespēja, kā atturēt autovadītājus no braukšanas dzērumā.

Sievietes pie stūres ir daudz disciplinētākas

— Pēdējo gadu laikā satiksmes dalībnieku vidū arvien vairāk kļūst sievietes. Taču maldīgs ir uzskats, ka sievietes pie stūres esot potenciāli noziedznieks. Mūsu pieredze liecina, ka autovadītājas ir daudz disciplinētākas, brauc rāmāk un uzmanīgāk. Taču viņas ir arī daudz nervozākas, ja gadās kāda neparedzēta situācija. Iespējams, ka tas ir praktisko iemaņu trūkuma dēļ.

No šogad notikušajiem satiksmes negadījumiem nevienu nopietnu avāriju nav izraisījušas sievietes. Viņu kontā ir sīkās avārijas,

apmēram 30 procenti no kopskaita.

Ātruma kontrole pie apdzīvotām vietām

— Ceļu policijas darbiniekiem bieži pārmet, ka viņi stāvēt pie zīmēm «Apdzīvotas vietas sākums» vai «Apdzīvotas vietas beigas» un ķerot šoferus, kuri pārsniedz atļauto ātrumu. Katrs gadījums, kad vadītāji braukuši ātrāk, izskatāms atsevišķi. Ja līdz zīmei «Apdzīvotas vietas beigas» palikuši, piemēram, 50 metri un braukšanas ātrums nepārsniedz atļauto vairāk par 10 kilometriem stundā, policisti parasti nesoda vainīgos. Tomēr gadījumos, kad atļautais ātrums tiek pārsniegts par kilometriem četrdesmit, ir skaidrs, ka vadītājs jau krietni ātrāk uzņēmis ātrumu.

Līdzīgi ir arī tad, ja šoferis iebrauc apdzīvotā vietā ar ātrumu, kas ievērojami pārsniedz atļauto. Cerībā, ka nekas ļauns uz ceļa negadīsies, vadītāji pārkāpj noteikumus.

Par lopiņiem ceļmalās un vēl šo to

— Katru gadu, īpaši rudenos, notiek ceļu satiksmes negadījumi, kuru iemesls ir zemnieku lopiņi ceļmalās. Tīrumos zāle jau noganīta, laikam tāpēc zemnieki govīs, zirgus un aitas gana pārāk tuvu ceļam. Mājdzīvnieku pēkšņa parādīšanās uz ceļa braucamās daļas rada avārijas situāciju. Lopiņam tas var beigties letāli. Sadursmēs ar lielākiem mājdzīvniekiem, piemēram, govīm un zirgiem, nopietni cieš transporta līdzekļi un braucēji.

Ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka transportlīdzekļos nedrīkst lietot spoguļstiklus. Pieļaujama tikai sānu un aizmugurējo stiklu aptumšošanas ne vairāk kā par 25 procentiem. Drīzumā ceļu satiksmes drošības direkcijas rīcībā būs mērierīce, kas noteiks logu aptumšošanas pakāpi.

Veikalos tagad var nopirkt ļoti jaudīgas spuldzes automašīnu luksturiem. Rudenī un ziemā, kad agri satumst, šādas spuldzes pašam vadītājam gan ir labas, taču traucē pārējos satiksmes dalībniekus, jo apzīlbinā pretējā virzienā braucošos šoferus. Satiksmes dalībniekiem traucē arī aizmugurējie pretmiglas luksturi, kurus bieži ieslēdz arī tumšā dienakts laikā.

L.Kirillova
J.Silicka foto

Vai gaiss Preiļos ir tīrs?

7. oktobrī rajona autovadītāju mieru Preiļos iztraucēja neliela cilvēku grupa gan pilsētas centrā, gan arī uz tuvējā ceļu krustojuma, kas apturēja automašīnas, lai veiktu kārtējo oglekļa oksīda pārbaudi automobiļu izplūdes gāzēm. Šī akcijā piedalījās Daugavpils reģionālās vides pārvaldes darbinieki un ceļu policija. Par to, pēc kādiem noteikumiem tiek veiktas pārbaudes un kādi ir tās dienas rezultāti, «Novadnieks» lūdza pastāstīt Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas inspektori Solveiģu Mazjāni. Viņa informēja:

Oglekļa oksīdu pārbaude automobiļu izplūdes gāzēm notiek, ievērojot Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas 1997. gada 19. decembra rīkojumu Nr. 139 par grozījumiem ar LR satiksmes ministra 1995. gada 4. janvāra pavēli Nr. 2 apstiprinātajos noteikumos «Par transporta līdzekļu tehnisko stāvokli», pēc noteiktiem atgāzes normatīviem. Tie izstrādāti atbilstoši ES direktīvu 92/55/EEC un 96/96/EC prasībām. Saskaņā ar šiem noteikumiem pieejamās oglekļa oksīdu robežvērtības karburatoru motoru automobiļu atgāzēs ir izteiktas atkarībā no motora atgāzu kontroles tipa un automobiļa izgatavošanas gada.

Automobiļiem, kuri izgatavoti līdz 1970. gada 1. janvārim, pieļaujamā CO koncentrācija noteikta 4,5 procenti,

automobiļiem, kuri izgatavoti no 1970. gada 1. janvāra līdz 1988. gada 1. janvārim — 3,5 procenti,

automobiļiem, kuri izgatavoti pēc 1988. gada 1. janvāra, pieļaujamā CO koncentrācija

No kreisās: ceļu policijas inspektors Guntis Reinis, Daugavpils reģionālās vides pārvaldes laboratorijas ķīmiskais analītiķis Aleksandrs Elksniņš un pārvaldes Preiļu daļas inspektore Solveiģa Mazjāne veic kārtējo oglekļa oksīda pārbaudi automobiļu izplūdes gāzēm. Šī automašīna pilsētas gaisu nepiesārņo.

ir 3,0 procenti.

Šodien Preiļos pārbaudījām 52 automobiļus, septiņiem no tiem šis normatīvs bija pārsniegts, kas ir tikai 13,46 procenti no pārbaudītajiem. Pirms vairākiem gadiem šis rādītājs bija daudz lielāks — gandrīz 50 procenti. Pielietojam dažādus soda veidus — šoreiz izteikti trīs brīdinājumi, kā arī uzlikti četri naudas sodi — kopsummā 13 latī. Cilvē-

kiem paskaidrojam, kas jādara, lai noregulētu izpūteju atbilstoši valsts noteiktajiem normatīviem. Autovadītāju reakcija ir ļoti dažāda, iepriecina tie, kas nekavējoties aizbrauc noregulēt izpūteju un atgriežas, lai atrādītos. Mūsu rajonā šādas pārbaudes notiek reizi mēnesī Livānos un Preiļos.

M.Dziesma
J. Silicka foto

Latgales apgabaltiesā septembrī

Septembrī Latgales apgabaltiesā pirmajā instancē saņemtas 15 krimināllietas, apelācijas instancē 12 krimināllietas. Ar spriedumu izskatītas attiecīgi 11 un 23 krimināllietas. Pirmajā instancē saņemta 21 civillieta, apelācijas instancē 22 civillietas. Izskatītas attiecīgi 59 un 34 civillietas.

Lielākais apsūdzību skaits izskatīšanai tiesas sēdēs Latgales apgabaltiesā saņemts no Daugavpils. Vismazāk ierosināto krimināllietu bija no Balvu, Krāslavas un Preiļu rajoniem. Noziegumu struktūrā lielākā daļa apsūdzību bija par laupīšanu, zagšanu, miesas bojājumu nodarīšanu, kas bijuši par cēloni cietušā nāvei. Izskatītas vairākas krimināllietas par slepkavību, izspiešanu, kā arī neatļautām un noziedzīgām darbībām ar šaujamieročiem, municiju vai sprāgstvielām.

Apelācijas instancē apsūdzētie nav piekrituši tiesas spriedumiem par zagšanu, laupīšanu, dokumentu zagšanu un izmantošanu, kā arī par dokumentu viltošanu.

Civillietu tiesas kolēģijā pirmajā instancē tiesas sēdēs izskatītas civillietas par zemes strīdiem un nekustamā zemes īpašuma tiesību atjaunošanu.

Atzīta uzņēmumu, firmu, lauku saimniecību maksātnespēja, ar spriedumu uzsākta vai pabeigta to bankrota procedūra. Izskatītas civillietas par parādu un kompensācijas piedziņu.

Civillietas par zemes strīdiem, kompensācijas vai zaudējuma piedziņu, kā arī par īpašuma tiesību atjaunošanu izskatītas arī apelācijas instancē.

Latgales apgabaltiesas preses dienests

«Balvas» balva — pieci lati

Apdrošināšanas akciju sabiedrība «Balva» kā viena no sponsoriem valsts mēroga konkursā «Labākais krievu valodas un literatūras skolotājs» vienai no uzvarētājiem — Preiļu skolotājai pasniedza apdrošināšanas polisi par 500 latiem, bet gala rezultātā skolotāja saņēma 5 latus.

Pagājušajā gadā Latvijas Krievu valodas un literatūras skolotāju asociācija rīkoja konkursu krievu valodas un literatūras skolotājiem. 55 dalībnieku vidū pēc konkursa divām kārtām starp deviņiem uzvarētājiem bija arī Preiļu 1. pamatskolas skolotāja Lilija Livmane. Viņa uzvarēja konkursa grupā «Krievu valoda kā svešvaloda». Konkurss notika divās kārtās: pirmajā tika vērtēta mācību stunda attiecīgā konkursa dalībnieka skolā, otrajā kārtā finalisti vadīja stundu svešā klasē kādā no Rīgas skolām. Rezultātu apkopošana un uzvarētāju sveikšana jūnija sākumā notika Krievijas vēstniecībā, to plaši atspoguļoja gan latviešu, gan krievu prese, arī «Novadnieks» priecājās par Preiļu skolotājas panākumiem un par šo konkursu rakstīja savās slejās.

Uzvarētāju apbalvošanai bija pieaicināti sponsori, kuri, kā jau tādās reizēs mēdz būt, arī nokļuva uzmanības centrā. Skolotāja no Preiļiem no apdrošināšanas akciju sabiedrības «Balva» prezidenta V.Rogozina rokām saņēma apdrošināšanas polisi uz vienu gadu par 500 latiem. Televīzijas kameru, foto zibspuldžu, reportieru, vēstniecības svinīguma radītajā samulsumā skolotāja pat neiedomājās

skrupulozi pētīt katru rindiņu un vārdu nozīmi šajā «Balvas» dokumentā, bet viņa saprata galveno — ja nu, nedod Dievs, apdrošināšanas gada laikā gadās saslimt un ārstēties, ar dāvinātās polises palīdzību viņa varēs segt izdevumus.

Un tā arī gadījās. Jo pedagoga amats nebūt nav tas pateicīgākais un veselībai labvēlīgākais. Gadu desmiti skolā dažam labam atstāj nopietnu ietekmi uz veselību, bieži vien uz redzi. Skolotājai Lilijai Livmanei nācās ārstēt acis un izmantot medicīniskos pakalpojumus gan Preiļū, gan arī novada un valsts ārstnieciskajos centros. Protams, viņa uzskaitīja izdevumus gan par tiem, gan par izrakstītajiem medikamentiem. Visus čekus no aptiekām un ārstniecības iestādēm viņa precīzi salīmēja burtnīcā, un kad gads bija apkārt, saskaitīja veselības atgūšanai iztērētos līdzekļus. Godīgi sakot, tie nesasniedza pat piekto daļu no summas — 500 lati, kas bija rakstīta apdrošināšanas polisē, taču skolotāja būtu jutusies pateicīga pat par šiem atgrieztajiem vairākiem desmitiem latu, kas būtībā sastādīja vienu vidējo pedagoga algu.

Gaužām liels bija viņas izbrīns un sarūgtinājums, kad no «Balvas» saņēma atpakaļ burtnīcu ar pārsvītrotajiem čekiem. Un piecus latus. Par tiem dažiem čekiem, ko «Balva» uzskatīja par vajadzīgu apmaksāt. Savu sarūgtinājumu viņa izteica «Balvas» prezidentam adresētajā vēstulē. Atbildē, ko gan bija parakstījis nevis apdrošināšanas akciju sabiedrības «Balva» prezidents V.Rogozins, bet gan viceprezidents I.Rogozins, viņa uzzināja, ka, lai saņemtu apmaksu par

medikamentiem, bija vajadzīgs papildus ieraksts polisē. Dāvanā pasniegtajā polisē šāda ieraksta nav bijis. Un pat tad, ja arī būtu bijis šāds ieraksts, iespējams, ka skolotāja paliktu tukšā, jo lietojusi neīstās zāles. Tādas, kuras netiek iekļautas to medikamentu grupā, kas tiek apmaksāti.

Vai skolotājs var zināt visas šīs nianšes? Vai tas nebija balvas pasniegšana pienākums, izdarīt visus nepieciešamos ierakstus, lai apbalvotais nepaliktu ar ziepju burbuli un tukšu solījumu rokā? Iespējams arī, ka jau apbalvošanas ceremonijā sponsors no «Balva» zināja, ka būtība neko viņš nepasniedz. Jo, kā izskaidrots I.Rogozina atbildē, «Saskaņā ar apdrošināšanas noteikumiem medicīniskie izdevumi iekļauj sevī valsts programmas neapmaksātos izdevumus ārstēties poliklīnikā un ārstēties stacionārā.» Jājautā, vai starp mums atrastos daudz tādu, kuri zinātu, ka medikamentu, tas ir, zāļu, pirkšana nemaz neattiecas uz medicīniskiem izdevumiem?

Tagad skolotāja saka, ka pats lielākais rūgtuma un pazemojuma brīdis, tas brīdis, kad viņa saprata, ka ir izmantota kā nieka skuķis, jau ir pāri.

● Šajā attēlā, kas pārpublicēts no laikraksta «Panorama Latvijā» (1997.g. 04.06.), skatāms, kā «Balvas» prezidents V.Rogozins sveic Liliju Livmani.

— Nekad dzīvī nebiju jutusies tik nožēlojami, — teica skolotāja. — Man ir žēl ne jau tā skaistā solījuma, ne jau tās par ārstēšanos nesaņemtās naudas. Mani sāpina tas, ka skolotāju var uzskatīt par tādu zemākas kārtas radījumu, kuru var apmuļkot, kuru var izmantot sevis reklamēšanai, jo neapšaubāmi, no malas skatoties, tas bija cēls un skaļš žests — polises par 500 latiem pasniegšana, kas piedevām notiek vēstniecībā, to filmē, pieraksta žurnālisti.

Tie, kas no šī konkursa uzvarētāju godināšanas pārbrauca mājās ar uzdāvinātu kafijas servīzi vai citu sponsoru gādātu balvu dažu desmitu latu apmērā, droši vien ar patiku atceras šo dienu. Skolotājai no Preiļiem no visa šī notikuma saglabājies tikai rūgtums.

L.Rancāne

Pilsētas čempionāts futbolā

● 1998. gada Preiļu pilsētas čempioni futbolā — komanda «SCO». Priekšplānā Preiļu SCO priekšsēdētājs Vladimirs Haritonovs.

Sākšu ar galveno — par Preiļu pilsētas 1998. gada čempionu futbolā kļuvuši Preiļu SCO futbolisti. Interesanti, ka tā ir vienīgā komanda, kura gadu desmitiem spēlēdama pilsētas čempionātos, saglabājusi savu nosaukumu. Kādreiz bija Lauktechnika, CRBP — 24, TIN un citas, tagad ir «Šaitani», «Parks», «Azurg». Pārmaiņas dzīvē atainojas arī komandu nosaukumos. Nemainīga ir palikusi diezgan prāvas aktīvu preiļiešu daļas vēlme samērot spēkus futbola laukumā un ne tik fiziski aktīvas preiļiešu daļas vēlme skaļi pārdzīvot notikumus laukumā. Kopumā tas veido tādu patīkamu gaisotni, kurā ir interesanti gan vieniem, gan otriem. Ja vēl tam piepluso pilsētas domes pozitīvo attieksmi pret šīm aktivitātēm un sporta kluba «Cerība» futbola nodaļas treneru gatavību vienmēr strādāt, iegūstam to, kas ir. Preiļi sporta aktivitāšu ziņā ir tālu priekšā daudzām pilsētām. Par to tad arī tika pacelts viens no tostienu SCO komandas sezonas noslēguma banketā.

Tagad par sportiskajiem rezultātiem. Turnīrā piedalījās septiņas komandas,

kuras pēc divu apļu spēlēm sarindojās sekojošā kārtībā: «Šaitani», «SCO», «Policija», «Azurg», «Parks», «Kristāls», Aizkalne. Sekoja spēles par iekļūšanu pusfinālā. «Policija» pieveica «Kristālu» (8:1 un 6:5), bet «Azurg» izrādījās stiprāks par «Parksu» (3:2 un 1:1). Ļoti interesanti bija pusfināli, kuros rezultāts šāds: «SCO» — «Policija» — 1:1 un 2:1, bet «Azurg» — «Šaitani» — 2:3 un 7:3.

Spēlē par bronzas medaļām «Šaitani» pieveica «Policiju» ar rezultātu 3:1 un 2:2. Finālspeles «SCO» futbolisti prata uzspiest savu spēles stilu «Azurg» komandai, rezultāts 2:0 un 1:2, un pēc deviņu gadu pārtraukumiem izcīnīja pilsētas kausu. Par turnīra labāko vārtsargu atzīts Māris Gribusts («Kristāls»), aizsargu — Valērijs Fjodorovs («SCO»), pussargu — Vladimirs Ivanovs («Šaitani») un uzbrucēju — Vladimirs Fjodorovs («Azurg»). Veiksmīgākais vārtu guvējs — Deniss Dementjevs («Azurg»).

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība» direktors
Autora foto

Rajona skautu un gaidu interesenti tiekas Līvānu bērnu un jauniešu centrā

● Austrālijā dzīvojošās latgaliertes adītās zeķes Māra Avotiņa pasniedza Rudzētu vidusskolas guntīņu vadītājam.

Kas ir skautisms? Kas ir gaidisms? Kādi ir skautu un gaidu kustības pamatlūkumi, solījumi, paražas, tradīcijas? Atbildes un šiem un daudziem citiem jautājumiem varēja rast, noklausoties ievadsemināra lekcijas Līvānu bērnu un jauniešu centrā, kur bija tikšanās ar Latvijas gaidu vadītāju un kursu lektori Māru Avotiņu, kā arī skautu un gaidu sagatavošanas nozares vadītāju Guntī Vāveri. Ar lielu zinātkāri seminārā piedalījās un arī aktīvi darbojās Līvānu 1. vidusskolas audzēkņi — skautu un gaidu pulciņa dalībnieki. Interesanti tika organizētas gan iepazīšanās spēles, gan dažādi skautu un gaidu saukļi, kā arī citi teorētiskie un praktiskie uzdevumi, ko izmanto skauti un gaidas. Klātesošie uzzināja, ka skauts — tas ir izlūks, bet gaida — tā ir ceļvede, ceļa rādītāja, un ka skautisms un gaidisms ir liela visas Latvijas un visas pasaules mēroga organizācija ar saviem likumiem, solījumiem, atšķirībām, rotaļām, spēlēm, paražām, tradīcijām, ar saviem uguns kuriem, saviem skautu un gaidu svētkiem. Jāatzīmē, ka gaidas veidojas no guntīņām (ar savām pakāpēm — oglīte jeb dzirkstelīte, liesmiņa un guntīņa) un katrai pakāpei ir savi pārbaudījumi.

Gaidas savukārt iedalās — guntīņas, gaidas, lielgaidas, bet skautu iedalījums ir šāds — mazskauti, skauti, roveri.

«Sēkla rada jaunu augu, kam ziedi atkal plaukst un zied nokaltušo vietā, tā arī skautu un gaidu kustībā sēsīm «sēklas», lai atkal augtu jauni «augi». Zied guntīņas un gaidas, plaukst lielgaidas. Lēnām un apdomīgi kā ozoli, lapas darina mazskauti un skauti, bet roveriem, lai raisās zemes spēks saknēs,» — šādu atziņu ir izteikusi gaidisma pamatlicēja lēdija Olave Beidena Pouda.

Skolēni! Ja jums ir radusies vēlšanās izmantot savu brīvo laiku ne vien patīkami, bet arī lietderīgi un gribas kļūt par noderīgu Latvijas pilsoni, jūs aicina skautu un gaidu organizācija (pulciņš) Līvānu bērnu un jauniešu centrā, kur jūs atradīsiet sev draugus un draudzenes gan āra gaitās sirojot, gan nometņojot, gan arī tērzējot ap jautru, sprēgājošu uguns kuru, kā arī piedaloties interesantās nodarbībās pašu mitnē. Nāciet! Gaidisim!

Marija Vilcāne,
Līvānu bērnu un jauniešu centra
metodiķe, pirmsskolas pulciņa «Ziniši»
skolotāja

UZMANĪBU VISIEM REKLĀMDEVĒJIEM!!!
Turpmāk par jums varēs izlasīt 200 000 lasītāju!

Jūs varat ievietot sludinājumu, reklāmu u.c. informatīvo materiālu ne tikai mūsu rajona laikrakstā, bet «Novadnieka» redakcijā (Preiļos, Aglonas ielā 1) arī Rēzeknes rajona laikrakstā «Rēzeknes Vēstis», Jēkabpils rajona laikrakstā «Brīvā Daugava», Daugavpils pilsētas laikrakstā «Dinaburga», Krāslavas rajona laikrakstā «Ezerzeme», Ludzas rajona laikrakstā «Ludzas Zeme».

Ja ievietosiet reklāmu «Novadniekā» un vēl kādā no šiem laikrakstiem, tad reklāmlaukuma cena katrā būs Ls 0,45 (bez PVN) par 1 cm².

Ticiet — tas ir lētāk, nekā izmantojot reklāmaģentūru pakalpojumus. Tas ir ātrāk. Tas ir izdevīgāk.

Ko jūs nezināt par saviem matiem?

Lai gan par matu kopšanas līdzekļu iegādi pēdējā laikā mēs zinām daudz, vēl aizvien ir lietas, kuras var mūs izbrīnīt. Tāpēc iesakām noskaidrot, ko jūs vēl nezināt par saviem matiem.

Aizvien vairāk sieviešu vecumā no 20 līdz 40 gadiem sāk zaudēt matus. Visizplatītākais izskaidrojums te ir mūsu ikdienas grūta dzīve un stress. Tieši stress aktivizē sievietes organismā androgēnu — vīrišķo hormonu, kas nelielā daudzumā atrodams arī sievietes organismā.

Pretrēja problēma — pārlietu spēcīgais apmatojums, īpaši vietās, kur tas nav vēlams. Parasti pārmērīgais apmatojums parādās pēc menopauzes, kad sievietes organismā strauji samazinās estrogēna daudzums.

Lai gan mati sastāv no mirušām šūnām un keratīna, arī tos ir nepieciešams barot, lai jūs izskatītos labi. Matiem veselīgu izskatu piešķir ne tikai kosmētiskie kopšanas līdzekļi, bet arī pareiza ēšana, kurā ietilpst produkti ar lielu cinka un B vitamīnu daudzumu.

Ik dienu jūs zaudējat no 100 līdz 100000 matu. Katrs matiņš aug apmēram 1 cm mēnesī sešus vai septiņus gadus pēc kārtas. Pēc tam mats pārstāj augt, atpūšas trīs mēnešus un visbeidzot laimīgi izkrīt ārā. Apmēram 15% jūsu matu nepārtraukti atpūšas, kamēr pārējie aug.

Matu cirtas rodas tad, kad viena mata puse aug ātrāk nekā otra.

Pēc Latvijas preses materiāliem

03 NEDEĻA

■ No 5. līdz 12. oktobrim Preiļu slimnīcas «ātrā palīdzība» izsaukta 101 reizi. Tai skaitā pie septiņiem cilvēkiem, kas guvuši dažādas traumas, un uz avāriju Rožkalnu pagasta teritorijā, kurā bija viens cietušais.

■ Sešas reizes «ātrā palīdzība» steigusies pie tiem, kuri saviem spēkiem vairs nevarēja izkļūt no alkohola atkarības. Trīs no viņiem nogādāti slimnīcā, viens — reanimācijas nodaļā.

■ Atcelts viens izsaukums uz Stabulnieku pagastu. Bezrezultatīvs viens izsaukums uz avārijas vietu. Tā kā tā bija notikusi Daugavpils rajonā, par cietušo parūpējās mediķi no Višķiem.

■ Slimnīcas uzņemšanas nodaļā saviem spēkiem griezušies 23 cilvēki, 12 no viņiem — ar traumām.

■ Ķirurģijas nodaļā ievietoti seši slimnieki ar traumām, pēc pārmērīgas alkohola lietošanas pieciem jāārstējas terapijas nodaļā. Sakarā ar neapkurinātām skolām un bērnu darziem strauji palielinājies slimojošo bērnu skaits. Bērnu nodaļā ievietoti 12 bērni ar pneimonijām, bronhītiem.

■ Piedzimuši trīs puikas, divas meitenes.

■ Aizsaulē aizgājuši trīs cilvēki, kas pārkāpuši 70 un 80 gadu sliekšņus.

L.Rancāne

Visu modeļu DZIRDĒS APARĀTI, to rezerves daļas, barošanas elementi — pārdošana, pielaišana, labošana š. g. 20. oktobrī no 11.00 līdz 16.00 IJ «Preiļu aptieka» telpās Preiļos, Raiņa bulvārī 5.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu dome

◆ 15. oktobrī domes sēde. Sākums pulksten 14.00.

Rajona skolu valde

◆ 15. oktobrī seminārs mūzikas skolotājiem. Sākums pulksten 10.00.

◆ 16. oktobrī seminārs 2. klašu audzinātājiem par veselīgu dzīves veidu un uzturu. Sākums pulksten 10.00.

Rajona sporta klubs «Cerība»
 ◆ 15. oktobrī pulksten 16.00 Dienvidaustrumlatvijas basketbola līgas sanāksme.

◆ 17. un 18. oktobrī Latvijas čempionāts volejbolā jauniešiem Daugavpilī. Piedalās Preiļu volejbolistes.

◆ 17. un 18. oktobrī Preiļos sākas pilsētas volejbola čempionāts. Sākums pulksten 15.00.

Preiļi

◆ 16. oktobrī pulksten 20.00 Preiļu

Valsts ģimnāzijas zālē dueta (Aina Bože un Solvita Saule) «Vienalga man» koncerts.

Turku pagasts

◆ 16. oktobrī pulksten 16.00 Jaunsilavu pamatskolā dueta «Vienalga man» koncerts.

Silajāņu kultūras nams

◆ 17. oktobrī pulksten 20.00 sarīkots vecākai paaudzei «Gadi nāk un pazūd tālē». Spēlē Kokorieši.

Riebiņu kultūras nams

◆ 16. oktobrī pulksten 22.00 grupa «Hameleonī» ar programmu «Tu, mana sirds». Diskotēka «... un pašam patīk».

Līvānu kultūras nams

◆ 23. oktobrī Jēkabpils tautas teātra izrāde «Rudens roze». Sākums pulksten 19.00.

Informāciju sagatavoja L.Rancāne

VID Preiļu rajona nodaļa 20. oktobrī Preiļu rajona padomes zālē Raiņa bulvārī 19, pikst. 11.00 organizē bezmaksas semināru. Dienas kārtība:

1. Kokmateriālu transporta pavadzīmju — rēķinu lietošana.
2. EKA čeka rekvizīti.
3. Izmaiņas sociālā nodokļa likumdošanā.
4. Citi jautājumi.

Kopuzņēmums «TRAKTORSERVISS» realizē taras dēlīšu izgatavošanas darbgaldū. Mūsu adrese: Krāslavā, Vasarnieku ielā 1. Tālr. 8-256-21134, 8-256-22249.

Iepērk zāģbaļķus:

- ✓ egles, 21-23 Ls/m³,
 - ✓ priedes, 19-21 Ls/m³,
 - ✓ apses, alkšņa, bērza, zilējušu, kukaiņu bojātu koksni, 10 Ls/m³.
- Nodrošina ar kokvedēja transportu.
 Tālr. 8-29-403537; 36655 darba laikā; 24161 vakaros; 8-29-358450.

Iepērk jaunlopus, liellopus, zirgus.

Samaksa tūlītēja. Patīkamas cenas!
Tālr. 55658.

Iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus. Samaksa uz vietas.
Tālr. 22985.

«Stankonormal» piedāvā:

- ◆ **bultskrūves, > pēc izgatavotāja uzgriežņus, paplāksnes cenām koks skrūves, kniedes**
- ◆ **betona maisītājus 125 l > Ls 175.-**
- ◆ **kartupeļu šķīrotāju > Ls 1200.-**
- ◆ **elektrodus AN04 > no 0,65 Ls/kg diametrs 3-5**
- ◆ **žoga sietu 15 kv. m > no Ls 12.-**
- ◆ **traktoru MTZ-82.1 UK > Ls 5999.-**

Preiļi, Paulāna ielā 3-a, tālr. 5322782

Šaurās zāģlentes

mm
 → 32 ←
 → 35 ←
 → 38 ←
 → 40 ←
 → 50 ←

inta union

INTA UNION, SIA
 VISKĀLU IELA 27 A, RĪGA, LV-1026
 TĀLR.: 7551879, 7556713, FAKSS 7821089

PĀRSTĀVIS PREIĻOS: OLŪTS, Z./S.
 Tālr. 53-22674, 9-345387

Pārdod

steidzami BMW-318, 1983. g. (zili violets). Tālr. 52521;

VAZ-2107 rezerves daļas. Tālr. 55645;

VAZ-2106. Tālr. 15355;

kravas furgonu M-508 D, 1985. g., siltināta virsbūve. Tālr. Cēsis 241-22360 vakaros, mob. tel. 9262963;

T-25, MTZ-80. Tālr. 24160;

MTZ-80, MTZ motoru rezerves daļām. Tālr. 21924; vai maina traktorus MTZ-82, VW Passat 1,6 D. Tālr. 52465;

betona maisītājus tieši no rūpnīcas (120 l, 140 l). Pieslēgums 220, 380 V. Tālr. Cēsis 241-22622 dienā, 241-22360 vakaros, mob. tel. 9262963;

lauku māju, zemi 14,8 ha pie Preiļiem. Tālr. 21391; māju. Tālr. 23968;

māju. Tālr. 15273;

dzīvokli ar daļējām ērtībām. Tālr. 23596;

grūsnu teli (pārbaudīta uz leihozi). Tālr. 39565;

grūsna teles. Tālr. 23216;

govī. Tālr. 16277;

govī. Tālr. 41110;

govī. Tālr. 32295;

grūsnu govī. Tālr. 54685;

grūsnu teli. Tālr. 23542;

spēcīgu darba zirgu (6 g.). Tālr. 22061;

kēvi (6 g.). Tālr. 50382;

kēvi. Tālr. 34573;

kartupeļus. Tālr. 55649.

Perk

par jebkuru cenu Latvijas konversācijas vārdnīcu (1929.-1940. g. izdevums) un enciklopēdiju «Britāniks». Tālr. 21759;

MAZ vilcēju, ZIL vilcēju, lopu furgonu, GAZ-53 motoru vai detaļas. Tālr. 24125 pēc 20, 24551;

vai irē dzīvokli. Tālr. 21523;

sīpolus. Tālr. 55645.

Irē

1-1,5-2 istabu dzīvokli. Zvanīt 43187 vakaros.

Dažādi

Mūrēju krāsnis. Tālr. 13453.

Vajadzīgs strādnieks laukos Aglonā. Tālr. 15557 vakaros.

Galā ir darbi, skaisti un skarbi, Galā ir gadi, galā ir dzīve.
Sērojam kopā ar piederīgajiem, Veroniku ŠNEPSTI mūžībā pavadot.
 Preiļu slimnīcas kolektīvs

Izdzīst mūžs kā sveces liesma, Izdeg tā kā saules stars.
 J.Sirmbārdis
Izsakām līdzjūtību Georgijam Mironovam, MĀTI smiltājā pavadot.
 P/s «Preiļu SCO» kolektīvs

Iejaucās liktenis skarbs, Nodzisa dzīvības liesma.
 J.Sirmbārdis
Skumju brīdī esam kopā ar Silviju Vingri, BRĀLI traģiski zaudējot.
 Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada, Lai tēva miers tev jaunu spēku dod.
Jānim Trubačam, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
 Preiļu RPN kolektīvs